

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXII

Kaina 20 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, VASARIS — FEBRUARY 27, 1978

Nr. 48

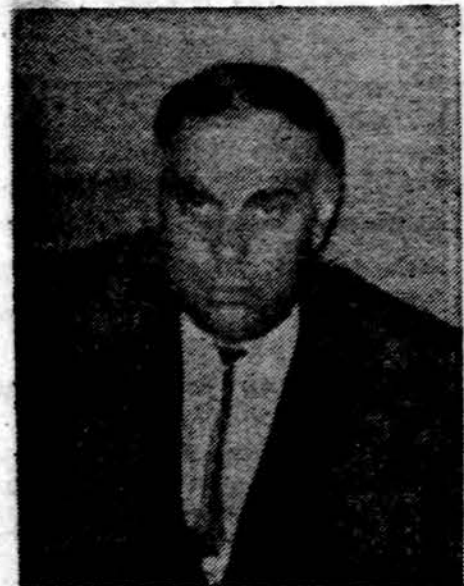
"LKB Kronika" Nr. 30

Kratos, tardymai ir areštai

Viktoro Petkaus suėmimas

8

Šių metų rugpjūčio 23 dieną, antradienį, 15 val. Saugumo komiteto vyr. tardytojas mjr. Pilelis su operatyvininku mjr. Trakimu Vilniaus m. Autobusų stotyje sulaukė Viktorą Petkų ir kartu su juo buvusį Algį Masilionį. Saugumiečiai pateikė V. Petkui orderį kratyti jo bute (Komjaunimo 35 bt. 8) ir čia

Viktoras Petkus

pat pareikalavo sėstis į laukusią automašiną. V. Petkus sėstis į mašiną atsisakė ir savo butą pakeičė pėsčiomis, lydimas saugumiečių. Kartu ėjo ir A. Masilionis. V. Petkaus bute buvo padaryta krata; taip pat buvo iškratytas kiti jo butas ir A. Masilionio. I kra-

tos protokolą V. Petkus įrašė protestą, kad A. Masilionis iškratytas savavališkai, neturint tam orderio.

Kratos metu buvo paimita: portatyvinė rašomoji mašinėlė, o iš portfelio, kurį V. Petkus turėjo su savimi autobuso stotyje, išimta — leidinio "Dievas ir Tėlynė" 4 numeriai; "Lietuvos kultūros archyvas"; mašinraštis "Helsinkio susitarimų vykdymui remti Lietuvos visuomeninė grupė. Dokumentai Nr. 3.4...iki 12"; Nikluso Marto pareiškimas Lietuvos grupei — rusų ir estų kalbomis; "Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautinio judėjimo Vyriausiojo komiteto sudarymo aktas" — 3 egz. lietuvių kalba ir po 1 egz. — rusų, latvių ir estų kalbomis; rankraštis latvių kalba su Kalnino parašu; Viduklės klebono pareiškimo Kauno arkivyskupijos valdytojų kopija, o taip pat A. Šeškevičiaus laiškas — 63 lapai.

Krata tęsėsi iki 18 val. Po kratos V. Petkų ir A. Masilionį išvežė į saugumą. A. Masilionis netrukus buvo paleistas, o V. Petkus nebeįėjo.

Terlecko uošvė paaiškino, kad Antanas greitai negrįš, ir svečias išėjo. Bet neilgam. Staiga, po kelių minučių namus užplūdo apie 15 čekistų. A. Terlecko uošvė ir dukrai jie parodė nutarimą padaryti namuose kratą ir čia pradėjo savo darbą.

Krata A. Terlecko namuose truko dvi dienas. Vadovavo — Saugumo komiteto skyriaus viršininkas papl. Česnavičius. Formaliai kratą vedė kpt. Daugalas, vyr. tardytojas mjr. Pilelio pavedimu. Dar dalyvavo saugumiečiai mjr. Kalakauskas, kpt. Tušas, Čekenis ir kt.

Pirmą dieną krata vyko iki 22 val. Kratos metu į namus parėjo ir A. Terleckas. Saugumiečiai jį tuoj pat iškratė ir, nieko neradę, liepė sėstis kambaryje ant kėdės. Tačiau Terleckas pareiškė, kad jis savo bute esąs šeimininkas, ir atsisakė sėstis jam nurodytoje vietoje; kratos metu jis vaikščiojo po savo butą.

Kratą vykstant (pirmą kratos dieną) į A. Terlecko namus užėjo Juozas Tumelis, dirbantis Knygų rūmose. Saugumiečiai jį taip pat iškratė. Nors nieko neradę, tačiau sulaukė pasodino kambarį ir kelias valandas išlaikė, klausinėdami jį apie apsilankymo tikslą, apie ryšius su A. Terleku ir bardami už tai, kad palaiko santykius su tokiais "antitarybininkais".

(Bus daugiau)

Lietuviškasis jaunimas nepriklausomybės laikais

(V. Augustino nuotrauka)

Šveicarai apie Lietuvos kunigus

Bern. — Šveicarijoje leidžiamas dvisavaitinis informacijų biuletenis "Glaube in der zweiten Welt" (Tikėjimas antrajame pasaulyje) beveik kiekviename numeryje spausdina "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" vertimus į vokiečių kalbą. Praėjusių metų paskutinėje laidoje pradėtas verstis 27 "Kronikos" numeris. Biuletenis išties paskelbė vedamąjį šio numerio straipsnį "Nauji vėjai ar nauja klaida?" ir Permes politinių kalinių (Sverstiuko, Kovaliovo, Plumpos ir Medelevičiaus) telegramą Amerikos prezidentui Carteriui, kurioje dėkojama už žmogaus teisių gynimą.

Vienoje ankstesnių laikų biuletenis supažindino savo skaitytojus su kunigams skirtu Lietuvos pogrindinio laikraščio "Tiesos Kelio" I-uosiu numeriu, pateikdamas straipsnio "Kunigo situacija" vertimą.

"Lietuvos katalikų Bažnyčia šiuo metu išgyvena kieto išbandymo metus", — rašo biuletenis. "Kunigo situacija šioje totalitarinėje, vienašališkai ateistinė ideologija besivadovaujančioje valstybėje darosi ypatingai aštri, nepakartojama. Dabartinis Lietuvos kunigas stovi didelių uždavinių akivaizdoje, jis privalo būti ne tik "Homo Dei secundum cor Jesu" — (Dievo žmogus pagal Jėzaus širdį) — bet ir atlikti tuos uždavinius, kuriuos iškėlia gyvenimo sąlygos: jis privalo rasti save ir tuos asmenybes bruozymo metus, — rašo biuletenis. "Kunigo situacija šioje totalitarinėje, vienašališkai ateistinė ideologija besivadovaujančioje valstybėje darosi ypatingai aštri, nepakartojama. Dabartinis Lietuvos kunigas stovi didelių uždavinių akivaizdoje, jis privalo būti ne tik "Homo Dei secundum cor Jesu" — (Dievo žmogus pagal Jėzaus širdį) — bet ir atlikti tuos uždavinius, kuriuos iškėlia gyvenimo sąlygos: jis privalo rasti save ir tuos asmenybes bruozymo metus, — rašo biuletenis. "Kunigo situacija šioje totalitarinėje, vienašališkai ateistinė ideologija besivadovaujančioje valstybėje darosi ypatingai aštri, nepakartojama. Dabartinis Lietuvos kunigas stovi didelių uždavinių akivaizdoje, jis privalo būti ne tik "Homo Dei secundum cor Jesu" — (Dievo žmogus pagal Jėzaus širdį) — bet ir atlikti tuos uždavinius, kuriuos iškėlia gyvenimo sąlygos: jis privalo rasti save ir tuos asmenybes bruozymo metus, — rašo biuletenis.

VIETNAMO KALTINIMAI KINIJAI

Hong Kongas. — Vietnamas, nors ir neminėdamas vardo, Kiniją pavadino "tarptautiniu imperialistu ir reacionieriu", kuris apginklavo Kambodiją ir stovi jos užnugaryje, neleidžia derėtis ir išsiaiškinti pasienio nesupratimus. Hanojaus kritika Pekino adresu buvo pati didžiausia, kokia teko iš jo nugirsti.

Hanojaus radijo kaltinimai parodo, kad santykiai su Pekinu blogėja. Kinijos nuosai laikysenai Vietnamo atžvilgiu ir bandymai tarpininkauti neturi pasisekti. Kinai apie kovos eigą pranešinėja objektyviai, nebuvo matyti, kad jie teisingai tik vieną pusę. Priešingai buvo pranešimai sovietų. I tą Hanojaus kaltinimą atsakymo iš Pekino dar neteko girdėti.

Kinija į Kambodijos sostinę buvo pasiuntusi Ču En-lajaus našlę Teng Ying-čao. Ar jos misija buvo perkaltbėti Kambodiją, kad ji nespriešintų derėtis, ar tik paprastas gestas, kad Pekinas Kambodijos pusę, iki šiol nėra aišku ir nebuvo jokių pastebimų rezultatų.

Kalbėdamas apie Kiniją, Hanojus pridėjo: "Labai aišku, kad Kambodijos vadovai antivietnamiškos kampanijos patys vieni negalėtų vesti. Pasaulio opinija įsitikinusi, kad tarptautiniai reacionieriai ir imperialistai jiems padėjo beveik per naktį suorganizuoti tuziną divizijų, aprūpinti tolimosios distancijos artilerija ir karo lėktuvais. Jie prieš 1975 to neturėjo. Tie patys imperialistai padarė Kambodiją savo ginklus atsukti prieš pirmiau buvusius draugus, Vietnamą. Tie sluoksniai suklydę pasirinkdami sąjungininkus ir priešus".

Vietnamas vis dar siūlo Phnom Penh nutraukti mūšius, derėtis ir pasirašyti taikos sutartį. Kambodija atsisako klausyti tol, kol "nors vienas vietnamietis bus Kambodijos žemėje".

Gruodžio mėnesį Vietnamas didėlėmis pajėgomis, panaudojamas net aviacija, įsiveržė į teritoriją, vadinamą "Papūgos snapu". Vėliau pasitraukė arčiau sienos. Po to abi pusės viena kitą kaltina nuolatiniiais puldinėjimais ir pasienio incidentais.

Vietnamo ir Kinijos nesantaika žinoma per visą istoriją, 2,000 metų. Aprimo tik kai Amerika įsimašė į Vietnamą. Karui pasibaigus vėl atsinaujino. Kinai bijo, kad Vietnamas per daug nesudėty su Sovietų Sąjunga. ("NYT")

nizuoti tuziną divizijų, aprūpinti tolimosios distancijos artilerija ir karo lėktuvais. Jie prieš 1975 to neturėjo. Tie patys imperialistai padarė Kambodiją savo ginklus atsukti prieš pirmiau buvusius draugus, Vietnamą. Tie sluoksniai suklydę pasirinkdami sąjungininkus ir priešus".

Vietnamas vis dar siūlo Phnom Penh nutraukti mūšius, derėtis ir pasirašyti taikos sutartį. Kambodija atsisako klausyti tol, kol "nors vienas vietnamietis bus Kambodijos žemėje".

Gruodžio mėnesį Vietnamas didėlėmis pajėgomis, panaudojamas net aviacija, įsiveržė į teritoriją, vadinamą "Papūgos snapu". Vėliau pasitraukė arčiau sienos. Po to abi pusės viena kitą kaltina nuolatiniiais puldinėjimais ir pasienio incidentais.

Vietnamo ir Kinijos nesantaika žinoma per visą istoriją, 2,000 metų. Aprimo tik kai Amerika įsimašė į Vietnamą. Karui pasibaigus vėl atsinaujino. Kinai bijo, kad Vietnamas per daug nesudėty su Sovietų Sąjunga. ("NYT")

Kalbėdamas apie Kiniją, Hanojus pridėjo: "Labai aišku, kad Kambodijos vadovai antivietnamiškos kampanijos patys vieni negalėtų vesti. Pasaulio opinija įsitikinusi, kad tarptautiniai reacionieriai ir imperialistai jiems padėjo beveik per naktį suorganizuoti tuziną divizijų, aprūpinti tolimosios distancijos artilerija ir karo lėktuvais. Jie prieš 1975 to neturėjo. Tie patys imperialistai padarė Kambodiją savo ginklus atsukti prieš pirmiau buvusius draugus, Vietnamą. Tie sluoksniai suklydę pasirinkdami sąjungininkus ir priešus".

Vietnamas vis dar siūlo Phnom Penh nutraukti mūšius, derėtis ir pasirašyti taikos sutartį. Kambodija atsisako klausyti tol, kol "nors vienas vietnamietis bus Kambodijos žemėje".

Ar angliakasiai sutartį ratifikuos?

Washingtonas. — Prezidentui Carteriui spaudžiant, penktadienio vakare buvo susitarta dėl kontrakto, ir angliakasiai turėtų baigti streiką. Reikalingas dar ratifikavimas, ir tai užtruks kiek. Niekas nežino, ką pasakys angliakasiai. Sakoma, kad angliakasiai gavo veik viską, ko norėjo. Darbininkai gaus didesnę atlyginimą, nors ginčai svarbiausia buvo dėl priedų, ne uždarbių, atlyginimas vidutiniškai bus 7.80 dol. per valandą.

Prieš kontraktą jau spėjo pasisakyti keli unionų skyriai, tarp jų ir Illinoisaus.

Kubiečių Etiopijoj 10-11 tūkstančių

Washingtonas. — Baltųjų rūmų saugumo patarėjas Zbigniew Brzezinski apie sovietų ir kubiečių pajėgas Etiopijoj pateikė naujus skaičius: vien kubiečių šiuo metu jau yra tarp 10 ir 11 tūkstančių. Sovietų generolas Petrov vadovauja operacijoms prie Harar. Jų buvimas yra aiškus įrodymas, kaip svetimos jėgos kišasi į Afrikos reikalus.

Brzezinskis toliau sakė, jog žvalgybos žiniomis, sovietai atgabenę 400 tankų ir 50 mlg.

Šnipai daug žalos nepadarė

Bonna. — Kancleris Helmut Schmidt sakė, kad trijų Rytų Vokietijos šnipų išvogimas 1,000 karinių dokumentų iš Gynimo ministerijos atominės strategijos nepalietė ir didesnių pakeitimų gynybos strategijoj nereikėjo daryti. Šnipai buvo suimti 1976 birželio mėnesį, o apie juos sužinojo ir paskelbė "Frankfurter Allgemeine Zeitung" praėjusių metų gruodžio mėnesį. Po paskelbimo buvo priverstas atsistatydinti gynybos ministeris.

Kinijos kongreso sesija

Pekinas. — Vakar prasidėjo Kinijos liaudies kongresas. Porą dienų prieš jo pradžią posėdyje 2,000 narių Tautinio komiteto patariamoji konferencija ir išrinko 225 narių prezidiumą. I prezidiumą pateko vicepremjeras Teng Hsiao-ping ir kiti įtakingi vadai.

Kongreso vaidmuo daug svarbesnis už komiteto konferenciją, turinčią tik patariamąjį balsą. Kongresas priims naują konstituciją, pakeis arba patvirtins vadovaujančius asmenis, nustatys politinę ir ekonominę liniją.

NEW YORKAS. — Amerikos krikščionys ir žydai su pasitenkinimu priima naują Oberamergau Kristaus kančios vaidinimo tekstą. Iki šiol vartojamas tekstas yra per daug antisemitiskas.

Vaidinimai tam Bavarijos mieste esti kas 10 metų, artimiausi bus 1980.

KALENDORIUS

Vasario 27: Fortunatas, Vilana, Gintvilas, Vilmantė.

Vasario 28: Rufinas, Antonija, Vilgaldas, Alna.

Saulė teka 6:32, leidžias 5:37.

ORAS

Dalinai saulėta, šalta, netoli 30 laipsnių.

PATVIRTINS BELGRADO KONFERENCIJOS NEPASISEKIMĄ

Belgradas. — Neutralieji bando perkaltbėti Amerikos ir Vakarų Europos delegacijas priimti jų, neutraliųjų, galutinę konferencijos baigimo redakciją, nors tame tekste ir neminimas reikalas gerbti žmogaus teises. Šį savaitgalį tarp delegacijų vyko privatus pasikalbėjimas, ieškant kompromiso. Tačiau Amerikos delegacija, kaip tvirtina UPI, nenusileidžia, nors ir žino, jog sovietai ventuos. Rusai teigia, kad tik neutraliųjų teksto dalis jiems priimtina.

Amerikos delegacijos narys Myron Hoffmann minėjo, kad dokumentas nebus išbalansuotas, jei nebus minimos žmogaus teisės ir laisvi kontaktai. Jis išėjo, kad jei neutralieji ir sovietai nepriims Amerikos ir kai kurių Vakarų kraštų siūlymo, bus paskelbtas tik kelių žodžių, labai trumpas komunikatas, rodąs, kad konferencija nepasisekė: "Jeigu negalima bus praversti išbalansuoto dokumento, mes paremsime visai nieko nesakančią komunikatą".

Brežnevo priekaištai

Moskva. — Brežnevas, kalbėdamas Aukščiausiojo sovietų prezidiumui, pasiskundė, kad yra amerikiečių, kurie trukdo pasirašyti ginklų apribojimo sutartį. Didžiausias ginčų objektas yra amerikiečių vairuojamoji raketa, sovietų Backfire bombonešis ir ginklų technologijos modernizavimas.

Jugoslavijos protestas Švedijai

Belgradas. — Jugoslavijos Užsienio reikalų ministerijos atstovas M. Kalezić spaudos konferencijoj padarė priekaištų Švedijai. "Švedijos antijugoslaviški veiksmai gali turėti nepalankių padarinių dviejų šalių santykių plėtojimui. Per Švedijos televiziją buvo rodomas filmas, kurį galima laikyti aktu, reiškiančiu paramą prieš Jugoslaviją nukreiptam terorizmui", sakė Kalezić. Pasiskundė, kad greit po to švedų vyriausybė suėmė du Jugoslavijos piliečius ir vieną ambasados narį išvarė. Jugoslavija dėl tų veiksmų pareiškė protestą, minėdama atstovus.

JT tarnautojų algos

New Yorkas. — 75 Jungtinių Tautų tarnautojai per metus gaus po 75,000 dolerių algos. Atlyginimai jiems vėl keliai, nors dėl to protestavo ir Amerika, ku- padengia 25 proc. viso biudžeto, ir Sov. Sąjunga, mokanti 13.5 proc. Daugumą turi Trečiojo pasaulio balsai, kurie veik nieko nemoka.

Organizuotas nepasitenkinimas?

Washingtonas. — Vakarų žvalgyba gauna vis daugiau žinių apie naujus neramumus Sovietų Sąjungoj. Tik niekas negali žinoti, ar bombų sproginėjimai, demonstracijos po futbolo rungtynių ir darbininkų atsisakymai dirbti yra pažymys vietinių nepasitenkinimų, ar dalis gerai suderintų akcijų, rašo "U.S.News".

Londonas. — Britanijos vyriausybės pranešime išpėjama, kad sovietai visų savo išteklį nuo 11 iki 13 proc. naudoja karo reikalams, arba daug daugiau negu reikalinga tik gynybai. Britanija tiems reikalams skiria 4.9 proc. Vakarų Vokietija 3.4 ir Amerika 5.5 proc.

Rašytojai išvykti neleidžiama

Moskva. — Buvęs Maskvos universiteto dėstytojas Aleksander Zinoviev pranešė Vakarų laikraštiniams, kad valdžia atmetė jo prašymą leisti išvykti į Vakarų Vokietiją, kur jis pakviestas dėstyti Miunchene universitete. Prašymą įteikė prieš aštuonis mėnesius.

Zinoviev yra pagarsėjęsio satyrinio romano autorius, prieš metus buvo pašalintas iš Maskvos universiteto dėstytojo pareigų. Tuo pačiu metu valdžia nutraukė jo filosofinių veikalų spausdinimą, jam ir jo bičiuliams uždraudė palaikyti korespondencinius ryšius su Vakarais ir net išjungė jo telefoną. Jo brolis buvo pašalintas iš karinės tarnybos.

Los Angeles šauliai ir kitų organizacijų atstovai eina su vėliavomis po iškilmingu pamaldų, minint Vasario 16-ją. Nuotr. L. Kanto

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

VASARIO 16-TOSIOS ŠVENTĖ

Kadangi šiemet nepriklausomybės šventė išpuolė viduryje savaitės, tai jos minėjimas atkeltas į sekmadienį prieš tai.

Sekmadienį minėjimas buvo bažnyčioj ir Marshal High mokykloj. Bažnyčioj atlaikytos pamaldos, dalyvaujant organizacijų vėliavoms; mišias laikė iš Vokietijos atvažiavęs pfr. Celiešius, pamokslą pasakė kun. Br. Markaitis, SJ.

Marshal High mokyklos auditorijoj minėjimą pravedė Altos pirm. A. Mažeika. Inešus vėliavas, Amerikos himną pagiedojo A. Polikaitis. Invokaciją paskaitė pfr. J. Kučingis. Alb. Markevičius skaitė Santa Monikos mero proklamaciją, skirtą Vasario 16-ajai. Sveikino garb. konsulas V. Cekanaušas, estų ir latvių atstovai. Pagrindinę kalbą pasakė Jonas Jukūnas iš Chicago. Jo kalboje daugiausia buvo paliesta lituanistinių mokyklų padėtis, jose mąžėjantis mokinių skaičius. Taip pat paminėti ryškiaji viduriniai nesutartimai ir, kaip paprastai kiekvienoje kalboje būna, kvietė visus prie vienybės.

Po oficialiosios dalies buvo trumpa meninė programa, kurią pravedė J. Bužėnaitė. Vyrų duetas — A. Polikaitis ir Eman. Jarašius, vėliau, prisidėjus R. Dabšui, trio padainavo nuotainių dainų. Akompanavo R. Polikaitis. Po to jaunimo ansamblio "Spindulio" šokėjų vyresnioji grupė gražiai pašoko keletą tautinių šokių. Minėjimo metu buvo renkamos aukos. Pabaigoje buvo priimta Amerikos vyriausybės rezoliucija, kurią perskaitė Vytautas Baridžius. Minėjimas baigtas tautos himnu.

Pačią vasario 16-tąją dieną, kaip kasmet buvo iškilmės prie Los Angeles miesto rutuės, kuriose dalyvavo būrys liosangeliečių lietuvių, taip pat būrelis lituanistinės mokyklos moksleivių ir šaulių. Iškilmes pravedė Altos skyr. pirm. A. Mažeika. Buvo pakelta tautinė vėliava, miesto valdybos atstovė perskaitė mero Eradly išleistą Vasario 16-ajai skirtą proklamaciją. Pagiedotas tautos himnas.

NESIPYKIME — BŪSIME SVEIKESNI IR ILGIAU GYVENSIME

(Dr. J. Skirgailos paskaita)

Los Angeles vyresniųjų skaučių Kunig. Gražinos būrelis, kuriam dabar vadovauja K. Šermukšnienė, vasario 19 d. tautinių namų salėj suruošė pulk., medicinos daktaro J. Skirgailos paskaitą, pavadinimą "Psichosomatika, arba kaip mūsų emocijos gali pakenkti mūsų sveikatai. Daktarą pristatydino Vanda Zelenienė.

Psichosomatika, šiaip rečiau girdamas terminas, medicinoj nėra naujas dalykas. Psichosomatikos arba psichofiziologinės ligos yra, kurios turi ryšį žmogaus psi-

chinių pergyvenimų su jo kūno fiziologinėmis funkcijomis. Valanda trukusioj paskaitoj daktaras nusiųdė, kaip žmogaus dvasinė, arba jo minties, būseną turi tiesioginį ryšį su jo sveikatos stoviu. Tai pailiustravo eile pavyzdžių. Nuolatinis susikirtimas, pergyvenimai atsiliepią žmogaus fizinį stovį. Patys esame patyrę, kaip tokiais atvejais žmogus netenki apetito, apima nemiga ir pan. Įvairūs dvasiniai pergyvenimai, nuolatinė įtampa, susigraugauzimas, baimė, pyktis veikia nervų sistemą, o per ją — veikia širdį, kvėpavimą, virškinimą. Dažniau pasikartojančiais atvejais atsiranda organiniai pakitimai kūne. Iš to išsivysto skrandžio žaizdos, aukštas kraujo spaudimas, pakeltas rūgštingumas. Sakysim, kaip nevaldomas pyktis: jis pakelia kraujo spaudimą, žmogaus organizmas mobilizuojamas lyg kokiai kovai, o toji kova neįvyksta ir kūnas pasilieka įtampos masy ilgesnį laiką. Net toks,

Al. Raulinaitis kalba Politinių studijų savaitgalyje Los Angeles. Nuotr. A. Gulbinsko

atrodo, nekalta dalykas, kaip pasitikėjimas. Ligoniui daug padeda, jei jis turi pasitikėjimą gydytoju. Jei tokio pasitikėjimo kurio gydytoju neturi, tai eik pas kitą. Taigi jau vien pasitikėjimo jausmas žmogų gaivina.

Labai įdomios išvadinės mintys apie meilės jausmą. Prelegentas pavyzdžiu paėmė išsimylėjusių jaunuočių porą. Šis jausmas juos veikia kaip tai gaivina, sužadina jų ryšį, juos pakelia. Vėliau, kai praeina eilė metų, ir jei ta pati pora ima tarpusavy nesutarti, priekaištų ieškoti, net pyktis, tuomet prasideda ir jų fizinis menkėjimas, nepasisekimai darbe ir įvairios dvasinės ir fizinės bėdos. Tas pats yra ir visuomeninėje gyvenime, tarpusavyje žmonių santykiuose. Čia kiekvienas turi giliai išsimeit taisyklę: jei tu ant ko nors pyksti, ko nors nekenči, tai tuomi nieko jam nepakenksi, bet tikrai pakenksi sau. Tavo blogas nusiteikimas, pyktis, nuolatinis kito blogybių skaičiavimas veikia ir tavo kūno fizinę funkciją ir tuomi tikrai trumpini savo gyvenimą.

Išvadoje: jei lietuviai mestų vieni prie kitų priekabių ieškoję, kelę tarpusavy pykčius ir neapy-

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

VLADAS RAMOJUS

DOVANA VASARIO 16 PROGA

Ketvirtadienį, vasario 16 d., ankeliavo paketas iš Californijos. Atidariau jį ir radau puikią, klasiškai išleistą buv. mano pašybos mokyto. dail. Povilo Puzino monografiją — jo geriausių kūrinių albumą, po dailininko mirties paruostą JAV, o atspausdintą Japonijoje. Kad šis meniškasis veikalas, savo išvada bei technika toli pralenkiantis ne vieną panašios apimties albumą, pasirodė, didžiausias nuopelnas priklausė dailininko našlei Austrai Puzinienėi, latvių tautos dukrai. Į paketą įdėjame lietuviškai raišytame laiške Austrai Puzinienės rašo: "Vasario 16 d. proga siunčiu jums sveikintimus ir prašau priimti šį Povilo monografijos egzempliorių... Kiek sugebėdama, dedu pastangas, kad Povilas ir jo kūryba nebūtų užmiršti. Norisi tikėti, kad viena diena jo kūriniai atsisiras vietoje, kur turėjo būti: Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Povilo paveikslai priklausė laisvai Lietuvai, visiems lietuviams, o ne atskirai grupei..."

Taip dar kartą pabrėžiama, kad a.a. dail. Povilo Puzino valia nepildyta: jo paveikslai neatiduoti tai galerijai, kuriai turėtų priklausyti.

Monografijos įžangoje Austrai Puzinienė rašo: "The loss of his homeland was a constant source of pain and sorrow to Paul, and it was his wish to be buried there when the Baltic States recover their freedom and independence..." Taip, dail. Povilas Puzinas mylėjo savo gimtąją Latviją ir taip pat Lietuvą, kurioje ne mažai metų gyveno. Tą savo meilę ypač įrodė aktyviai dalyvaudamas pogrindžio veikloje bolševikų ir nacių okupacijos metais. Žinau, kad dabar dail. P. Puzino paveikslai yra lietuvių žinioje. Bet, dail. P. Puzino našlės žodžiais, jos vyras morali buvo kitokie. Pagerbiant buvusį laisvės kovotoją dail. P. Puziną, ar nevertėtų jo norus įvykdyti?

PARODA SU DAUGELIU VARDŲ

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Čiurlionio galerijoje, jaunimo centre, buvo įstatyti laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių dailininkų kūrinių, kurie yra dovanoti galerijai. Kiek daug lietuvių dailininkų yra davę savo kūrinius Čiurlionio galerijai, esančiai Jaunimo centre, ir kartu ją pripažinę bei įvertinę, liudija pavardės, surašytos

kantas, o imtusi vieni kitus gerbi, ti gražią nuotaiką tarpusavy kelti ir draugiškai sugyventi, je ne tik kad jaustųsi laimingesni, bet ir būtų sveikesni ir ilgiau gyvenę.

Po paskaitos susirinkusieji, kurių buvo apie šimtinę, gražniąsias pavaizdavo su pyragais.

J. Kuprinis

KONCERTAS SOLISTES V. STANKIENĖS

Visiems gerai žinoma lengvojo žanro muzikos dainininkė Vanda Stankienė atsidurs 1. Los Angeles, kur balandžio 1 d. duos savo programą, tradiciniame skautų-čių pavasario baliuje. Paskutinį kartą solistė losangeliečiai girdėjo prieš tryliką metų. Per tą laiką ji padarė tokią pažangą ir repertuaro ir balso atžvilgiu, kad tikrai visi su nekantrumu jos laukia.

Balius įvyks balandžio 1 d. 7.30 salėje, Castaway restorane, 1250 Harvard Rd. Burbank. Bilietus įsigyti ir vietas užsisakyti pas: B. Dabšienę 665 — 4303, E. Vidugirienę 377 — 3192, A. Prišmantienę 353 — 2829, J. Uglianskienę 789 — 1347, Venckienę 451 — 2479.

V. Irl

aplankius paskutinę parodą. Pavardžių sąrašas toli gražu ne pilnas, bet atrinkti labiau žinomi vardai: Br. Murinas, Ad. Varnas, P. Kiaulėnas, A. Galdikas, P. Puzinas, P. Kaupas, V. Ignas, L. Vilimas, V. Vizgirda, J. Rimša, W. Witkus, A. Skupas (Cooper), V. Petravičius, A. Kurauskas, T. Valius, P. Augius, V. Ratas, P. Gailius, A. Dargis, V. Kasulis, V. K. Jonynas, R. Viesulas, Č. Jonušas, A. Rukštelė, M. Šileikis, sesuo Mercedes, D. V. Kolbaitė, J. Kelečius, V. Virkau, K. Zapkus, R. Bukauskas, J. Paulientis, P. Lapė ir visa eilė kitų, kurių tarpe nemažai jaunosios kartos atstovų. Tokia galerija, pripažinta visų žinomųjų dailininkų ir jaunosios kartos atstovų, turime tik didžiulius ir reikštingus administracinius, globos komitetui ir galerijai modernias patalpas įrengusiems lietuviams jėzuitams.

GRAŽBYLSTES KALNAI IR KONKRETŲS DARBAI

Vasario 18 d. vakare Tautiniuose namuose akademija — pobūviu paminėta Lietuvių Moterų klubų federacijos 30 m. sukaktis. Šis apie 1,000 veiklių lietuvių moterų jungiantis vienetą išsivystė iš 1947 m. Esslingene, V. Vokietijoje, įsteigto Pabaltijo moterų tarybos. Šalia tarybos lietuvių moterų sukūrė ir savo atskirą vienetą, kurio pirmoji pirmininkė buvo dr. M. Žilinskienė. 1955 m. moterų veikla atgaivinta New York, vadovaujant adv. B. Novickienai. 1959 m. organizacijos tinklas išplėstas ir pakeistas vardas — pasivadinta Lietuvių Moterų klubų federacija. Ką toji federacija atliko, ir akademija — pobūviu susirinkusius svečius po skanios vakarienės informavo dabartinė federacijos pirmininkė, viešnia iš New Yorko Irena Banaitienė. Organizacija nuo pat įsikūrimo, šalia puoselėjimo lietuvių kultūrinių laimėjimų švietimui bei savųjų tarpe, kovoja ir už Lietuvos laisvę bei žmogaus teises ir taip pat stengiasi padėti disidentams, Toji kova vykdoma ne šaunamaisiais ginklais ar gražiomis kalbomis, bet raštais, petijomis, memorandumais. I federacijos raštus atsako JAV prezidentas, kongreso nariai, Jungtinių Tautų pareigūnai ir t.t. Federacijos atstovės taip pat dalyvauja General Federation of Woman Clubs organizacijos tarptautiniuose suvažiavimuose ir čia kečia Lietuvos reikala, apsišarvusios dokumentine medžiaga, gauta iš Vilko, Religinės šalpos, LB Krašto valdybos ir kt. Joms rūpi ir išskirtų šeimų likimas. I. Banaitienė paminėjo porą atvejų, kai federacijai pavyko iškovoti, kad žmonos iš anapus geležinės uždangos atvyktų pas savo vyrus ar vyrai pas žmonas ir t.t. I. Banaitienė aiškiai pabrėžė, kad federacija su nieku nekonkuruoja, bet stengiasi būti naudinga visiems, nes jos tikslas, kad lašas po lašo ir akmenį prasta. Ypač išsklė ir pagyrė Federacijos Chicago skyriaus veiklą, kuriam vadovauja darbščioji visuomenininkė M. Marcinienė.

Eilėje sveikinimų federacijos darbus ypač gražiai įvertino Lietuvos gen. konsulė Chicagoje J. Daužvardienė ir PLB pirm. inž. Br. Nainys, išskeldamas lietuvių moterų sugebėjimą išeiti iš lietuviškojo geto ir sumanijai dirbti konkrečius darbus. Br. Nainio žodžiais, konkretus darbas daug svarbesnis už gražbylستes kalnus.

Organizuotos lietuvių moterų per 30 m. atliko didelių darbus. Visa tai ne iš panegirikos, bet iš atskirų detalių labai išryškėjo 30 m. sukakties paminėjimo akademijoje Chicagoje, kurią gražiai ir spalvingai pravedė M. Marcinienė. Tie, kurie mažiau žinojom apie federacijos atliktus darbus, iš akademijos išėjom pil-

PAUKŠČIAI KAMBARIUOSE

Spalvingoji papūga — be jokios abejonės puikus gyvenamo namo papuošalas, ypač jei papūgos moka "kalbėtis", tai yra taria atskirus žodžius ir trumpus sakinius. Paprastai tas būtas, kur laikoma papūga, būna viso namo ar vaikų kiemo svajonė rūpintis ja, vaišinti skanėstais. Bet šeiminingai dažniausiai nesibodi nuolatiniais svečiais, nes dang kieno pastebėta — kas myli paukščius, myli ir vaikus.

Mažos banguotosios papūgėlės, kurios laikomos kelios, teikia jų mėgėjams džiaugsmo savo gražumu, švelniu elgesiu, nuolatinio čiaukėjimo. Beje, dėl to triukšmingo čiaukėjimo kas kas jų net nenori laikyti ir pasirenka tyliąją kanarėlę, kuri kai praveria snapuką, tai iš jos suskamba nuostabi žavinga giesmelė.

Kai kur paukščių mėgėjai užsiaugina varnėną, kuris moka irgi mėgdžioti ne prasciau už papūgėles, o kai kas labai vertina paukščiuką alksniuką, kuris itin prisiršia prie žmogaus ir savo ištikimybę teikia jam daug mielų valandėlių.

Žodžiu, kokį paukštelį bepaimtum, jis suteikia namams gyvumo, tikrai juos papuošia, tačiau reikia neužmiršti svarbiausio dalyko, būtent, kad laikant gyvą padarėlį, būtinai juo reikia jautriai ir nuolat rūpintis. Reikia žinoti, kad namie auginamas paukštis nemokės susirasti sau maisto, apsisaugoti nuo priešų, jis žus, jei, atsižvelgęs, išvairysim jį iš namų. Kaip įvairius paukščius prižiūrėti, auginti, maitinti, yra daug specialios literatūros.

ni pagarbos organizuotoms darbščioms lietuvių moterims. Taip pat maloniai visus nuteikė ir koncertinė akademijos dalis, atlikta sol. P. Bičkienės, akompanuojant muz. A. Jurgučiu. Sol. P. Bičkienė pasirodė tebesanti talento pajėgume ir jos nuostirdumas bei artistiška laikysena scenoje kėlė pasigėrėjimą. O dėl muz. A. Jurgučio šeimos susijungimo federacija kartu su kitomis organizacijomis deda didžiausias pastangas, kurios, tikime, vieną dieną bus apvainikuotos laimėjimu.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

Telef. — 337-1235
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA

Ofisas:
700 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

SOPHIE BARCUS

RADIO SEMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.
Telef.: 434-2413
1490 A. M.
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60620

ADVOKATAI CHARLES P. KAL & ASSOCIATES

Ofs. tel. 776-5162; rez. 737-5047
2649 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Darbo val. nuo 9 iki 5 val. vak.
Trečiadieniais uždaryta.
Seštad. atdara pusę dienos.
Mes duodame įvairius teisinius patarimus.

ONA

Vytautas F. BELIAJUS

Įvairūs pasakojimai surišti su lietuviškais papročiais. Anglų kalboje. Autoriaus leidinis, 100 pusl. 1977 m. Kaina su persiuntimu \$5.30. Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$33.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$31.00. Foreign countries \$34.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokėstį, atžymima iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerato mokama iš anksto			
	netams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00	\$15.00
Kitur JAV	31.00	18.00	13.00
Kanadoje	33.00	19.00	15.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, seštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, seštadieniais 8:30 — 1:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksčiau susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Telef. — PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija.
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia skambinti 374-8004
Pirmą ligonius pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue.
Val.: pirm., antr., ketvirt., 6 iki 7:30 val. vakaro.
Seštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofs. telef. WA 5-2670.
Rezid. tel. WALbrook 5-3048.

Telef. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet. treč. ir sešt. tik susitarus.

Dr. Jonas G. BYLA-BYLAITIS

GALVOS IR STUBURO LIGOS
2858 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. — 476-3409
Valandos pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr. ir penkt. 10-4; seštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2339

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
2856 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3944 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

CHIRURGIJA
5214 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. atsakoma 12 valandų
489-4441 — 561-4605

Išstaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir seštad.

Telef. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Telef. REliance 5-1811

DR. VALER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir seštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KEDIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue.
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. tel. RE 7-1168, rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
71-os ir Campbell Ave. kamp.
Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KAROSAITE
7051 So. Washenaw — Tel. 778-0766
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.
Didelis akinų rėmų pasirinkimas.
Val.: pirm., antr., penkt. 10-5:30.
Ketv. 1-8 v. vak. Sešt. 10-4 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Telef. — 282-4356

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofs. tel.:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrinamas akiniai. Pritaikomi akiniai ir "Contact lenses".
2613 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr., nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofs. tel. 776-2380, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofs. tel. RE 5-4410
Residencijos tel. GR 6-0617
Ofs. val.: pirm. ir ketv. ir penktad. nuo 1:00 iki 3:00 val. popiet

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofs. ir rez. 2652 W. 59th St

DAUGIATAUTĖ LITERATORA

Pereitų metų pabaigoje okupuotoje Latvijoje buvo išleista stamboka knyga — „Sovietų Sąjungos tautų literatūra“, kurią spaudai paruošė K. Kraulinis, Rygos universiteto dėstytojas, sudarydamas ją iš savo paskaitų studentams. Aprašydamas ir vertindamas porevoliucinio laikotarpio poetus ir beletristus, autorius nori būti „saugus“ ir todėl visur išimtinai remiasi tikrai ankščiau rusų kalba išleistu šiaurini leidiniu „Istorija misionarų sovietų literatūros“ (Daugiatautės Sovietų literatūros istorija).

Knygos autorius Kraulinis, lyg pasiteisindamas, pažymi, kad minėta knyga „surašė tų tautų literatūros žinovai ir, be to, jos tekstas buvo kolektyviai apsvaistytas“. Tai „komunistinė tiesa“, prie kurios, esą, nieko nebegalima nei pridėti, nei atimti.

Tačiau, nežinant, kaip dideli atšargumai ir autorius vienašališkumą bei tendencingumą, o neretai net ir falsifikacijas, skyrė ironiška antrašte „Išsivystymo ir suklestėjimo keliai“ autorius nepajėgė nuslėpti aršios kitautautų rašytojų pasipriešinimo kovos per trečiąjį dešimtmetį ir vėliau, kuri buvo vedama prieš rusų sovietistšką ir imperialistšką tendencingumą. Tokia kova reiškė įvairiose tautos. Ją vienu ar kitu būdu vedė rusų pavergtų tautų rašytojai.

Labai aštrią kovą rusiškajam režimui teko vesti prieš ukrainiečių literatūrinę organizaciją „Vaplitę“, ypač kovoti su Hvilovoju, vienu iš tos organizacijos vadovų, kuris išdrįsė skatinti nukreipti ukrainiečių literatūrą nuo Maskvos ir pasukti Vakarų Europos rašytojų kryptimi.

Panašiu būdu priešinęs gruzinai rašytojai, Gruzijoje didžiausiems teko kovoti ir nugalėti įvairias kultūrinę organizacijų nacionalistines grupes, kurių tarpe buvo pagarsėję rašytojai Leonidze, Tabidze ir kiti.

Uzbekijoje žymūs rašytojai Fitrat ir Čulpan, o taip pat „jauni ir neprityrę poetai“ pradėję viešai raginti Turkestano respubliką atslaukti „nuo Rusijos ir visko, kas yra rusiška“.

Totorių tarpe veikė aršūs „panturkizmo ir panislamizmo ideologai“. Tadžių ir uzbekų nacionalistai susijungė ir skelbė pažinimą, kad „Vidurio Azijos tautos turi eiti savo keliu, nepriklausomai nuo rusų tautos“. Net komių tautos atstovai tolimoje šiaurėje pasipriešinę rusų ponavimui jų krašte ir „tę kartus su eseriais, menševikais ir net buržuaziais nacionalistais...“ Panašius pavyzdžių pateikiama ir daugiau.

Autorius Kraulinis minėtoje knygoje vadina nusizengėliais daugybę ne rusų tautybės literatūrą, kurie sovietiniame tautų kalyklame mėgino atsiesti savo literatūrą nuo „rusų revoliucinės literatūros“ ir „užkonservuoti ją formalizmu, simbolizmu ir kitas gryno mokslo sritis“.

Toliau Kraulinis pažymi, kad tokie rašytojai „nesupratę ar nenorėję suprasti, kad rusų darbininkija buvo svarbiausia revoliucijos idėjų nešėja ir parama ne rusų tautos Sovietuose“. Formalus autorius, žinoma, visa širdimi palaiko rusus ir tuos kitų tautų rašytojus, kuriems „rusų tauta, rusų kultūra ir literatūra buvo drauge ir politinė veikla“. Šia proga jis aštriai priduria, kad „tik patys didieji, įvalgūs ir kultūringi ne rusų tautos kultūros veikėjai pajėgė suprasti vyriausiojo ir gudriausiojo brolio ir jo literatūros „humanistišką“ charakterį“.

Aptardamas ketvirtąjį dešimtmečio Sovietų literatūrą, Kraulinis paminėjęs „asmenybės kultūroje padarytas neteisėtas ve-

presijas“, kada rašytojų eilės patyrusios skaudžius ir kruvinus smūgius. Tada žuvusi didesnė dalis ir latvių rašytojų.

Autorius rašo, kad dar tūkstantčiai kitų kultūros veikėjų buvę likviduoti kaip „liaudies priešai“. Iš jų tarpo minimi: estas Hans Pegelman, ukrainiečiai Mikitenko ir Irčin, gudai — Čarots, Bjadula, Hartnį. Taip pat rašo, kad garsus gudų rašytojas, didelis lietuvių draugas Jan Kupala nusizudęs. Nusizudžiusių ar nužudytų tarpe minimi: armėnai — Čareno, Akopjan, Bakun, kazachai — Seifulin, Mailin, Džansugurov, uzbekas Kadiri, totoriai — Galimsan Ibrahimovas, Gabdulmazit Gafuri, kalmukas Manddžijev, jakutas Oinsko, lezginas Suleiman Stalskij, komiečių literatūros pradininkas Savin ir daugybė kitų.

Rašydamas apie II pasaulinio karo periodą Kraulinis pakartoja Sovietų propagandos melą, kad „1940 m., kompartijai vadovaujant, vietos gyventojai nuvertė buržuazines vyriausybės Pabaltijy“.

Vienu iš „naujosios literatūros pradininkų“ Kraulinis mini Aleksandrą Fadejevą, Sovietų Rašytojų sąjungos pirmąjį sekretorių 1946 - 1955 m. Kaip žinome, po Stalino mirties Fadejevas nusizudė.

Aukštinti rusų literatūrą, garbinti „didįjį brolių“ ir jo prievartą įbrukta komunizma rašytojai vėrčiami ir dabar.

Tačiau tiek įvairių sovietinių tautų, tiek patys rusai rašytojai šiuo metu neklauso valdžios prievartinį direktivų, savo reikalavimą reikalaujama būdu negarbina ar nepakankamai garbina bolševikų pariją, neišklaia „kompartijai laimėjimų“. Net švenčiant 60 metų revoliucijos sukaktį, „daugiatautė“ sovietinėje visuomenėje neatsiradę reikiamų aukštesnio lygio veikalų, skirtų „didžiosios rusų tautos“ ir komunizmo garbei. Ir pats Leninas nebuvęs kaip reikiant pagerbtas.

Pereitų metų pabaigoje Paryžiuje prancūzų kalba išleistas rusų disidentų iliustruotas žurnalas „Le Crapouillot“ paskelbė daugybę anekdotų, atkeliavusių iš Sovietų Sąjungos. Jų tarpe vienas ypatingai liečia rusų rašytojų prievartavimą ir jų nusisukimą nuo komunistų diktatūros įsakymų rašytojams. Pasistengsime ji perduoti mūsų skaitytojams.

Brežnevus, susišaukęs Sovietų rašytojų vadus ir ešes jiems priekštauti, sakydamas: — Draugai rašytojai! Sovietų valdžios ir partijos dėka jūs turite geriausias pasaulyje sąlygas — gaunate aukščiausius atlyginimus, honorarus, turite vilas, automobilius, specialiose krautuvėse galite pirkti viską, ko kiti gyventojai negauna. Galite visur važinėti, lėbauti. Po Stalino mirties galite rašyti, ką tik norite. Bet kodėl jūs neparašote gerų komunistinio turinio knygų?

Rašytojas Doudintsevas pasisakė į šį klausimą atsakydamas pasaka. Toliau jis pasakojo: pagyvenusi mergina einanti upės pakrante, šuniu vedina. Pamačiusi iš vandens iškritusią aukso žuvytę, pasigailėjusi jos ir įmetusi į vandenį. Ši iškišusi galvą iš vandens ir pasakiusi: ačiū, kad išgelbėjai gyvybę. Esu ne paprasta žuvėlė, o feja. Gali iš manęs ko nori prašyti — aš patenkinti tris tavo norus.

— Kad turėčiau puikius rūmus! — Gerai, — pasakiusi žuvytė ir atsiradė rūmai. — Kad būčiau jauna! Ir tikrai ji tapusi jauna. — Kad šis šuo taptų žmogumi ir būtų mano vyras! Ir tikrai šuo tapęs žmogumi. Apsidairęs jis pasakęs savo šeiminiui: — Kaip gaila, kad mane pereinai metas išskatavote...

b. kv.

KINIJOS IR SOVIETŲ SANTYKIAI

Praėjusio gruodžio viduryje prasidėjo propagandinė kova

GEDIMINAS GALVA

Kom. Kinijoje vyksta žymesni pakitimai vidaus ir užsienio politikos bare. Griežtasis sparnas, siekiant palinti krašto valdovus, jau apvaldytas. Milžiniškoje 900 mil. gyventojų tautoje pasireiškia įvairios srovės, nepatenkintos dabartine padėtimi. Bent šiuo metu jos nepavojingos valdantiems.

Kom. Kinijos vyriausybės atstovai atsilankiusiems užsieniečiams aiškina: kraštas yra labai neturtingas. Visa tai tiesa. Žemdirbiai ir darbininkai mažai teudirba, nors parėjusiais metais jų atlyginimas nepatvirtinamas. Maistas ir pragyvenimui būtini reikmenys tegaujami pateiktus valdžios korteles ar leidimus. Daugelio būtinų prekių trūksta. Juodoji rinka nepašalinta, nors įvairūs tarpininkai, ypač kortelių ir leidimų padirbėjai, kartais baudžiami mirties bausme.

Daugumas gyventojų baimės slegiami. Jų laisvės ir teisės suvaržytos. Viskas priklauso nuo partijos sprendimo. Partijos persekiojami ir naikinami. Apie 30 mil. kinų, prieš revoliuciją buvusių turtingų, net šiuo metu tebėra bėtiečiai.

Užsienio politika

Kinijos politinė praeitis tragiška. Praėjusiame šimtmetyje buvusi anglų ir prancūzų apsaustis, karas prieš japonus dėl Taivano, sukilimai, rusų įsiveržimas į Mandčuriją ir krašto prijungimas, vidinis pakrikimas pastūmė į 1911 m. Mančų dinastijos imperatoriaus pašalinimą. Demokratinė Kinija buvo silpna.

Prasidėjo pilietinis karas, besitęsęs dešimtmečius. 1937 — 45 m. vyko kinų — japonų karas. Komunistų ir komunistų kovos nuslaubė kraštą, kuriame vyravo visiškas pakrikimas, badas ir epidemijos.

Po komunistų revoliucijos kinų žemes sujungė, išskyrus Taiwaną, sales ir Honkongą. Badas užgniauztas, nors ir skurdus maistas. Geriau rengiamasi tik didmiesčiuose. Vadinamoji „kultūrinė“ revoliucija sustabdė pažangą išties dešimtmetį. Pažanga? Šis klausimas per daug painus. Todėl geriau tarti — krašto buities pagerėjimą.

Užsienio politikoje lėmė krašto saugumas, tautiniai klausimai. Kinai pamiršo anglų, japonų, prancūzų padarytas kruvinas žaizdas, bet jie gerai atsimeina rusų nuoskaudas ir Kinijos žemių užgrobimą. Geri kinų — rusų santykiai tęsiasi tik dešimtmetį. Nuo 1960 m. įtampa vis didėjo iki šio meto. Maskvos valdovai tikėjosi po Mao mirties santykius

pagerinti, bet per praslinkusius 17 mėn. viltys vėl išblėso.

Pekino tikslai

Kom. Kinijos vyriausybė dabar siekia šių tikslų: skatinti krašto ūkį, stiprinti apsiginklavimą, veikliai dalyvauti tarptautinėje politikoje ir ieškoti taktinių kovų prieš Sovietus.

Ūkiui skatinti reikalinga užsienio technologija. Šiuo tikslu Kinija II. 3. sudarė penkeriems metams sutartį su Europos ūkine bendrija.

Kinijos vyriausybė įsitikino, kad neužtenka turėti revoliuciskai nusiteikusių kariuomenę, negana Mao šūkiu, bet reikia ir ginklų. Ginklai dabar perkami Anglijoje, Prancūzijoje ir Vokietijoje.

Pekinas susirūpino ir užsienio politika pasipriešinti Sovietams, susilpninti jų įtaką Afrikoje, Amerikoje, Artimuosiuose Rytuose, Azijoje ir Europoje. Kiekvienas Maskvos siekimas sulaukia ryškaus Pekino atkirčio. Kinija negali varžytis su Sovietais ūkiniu ar kariniu pajėgumu, bet ji panaudoja užsienio politikos priemones daryti kliūtis Maskvos siekimams.

Užsisklendusi ir sustingusi Kinija pajudėjo. Ministerio pirmininko pavaduotojas Teng Hsiao-ping, Kinijos politikos vaitūmė į 1911 m. Mančų dinastijos imperatoriaus pašalinimą. Demokratinė Kinija buvo silpna. Prasidėjo pilietinis karas, besitęsęs dešimtmečius. 1937 — 45 m. vyko kinų — japonų karas. Komunistų ir komunistų kovos nuslaubė kraštą, kuriame vyravo visiškas pakrikimas, badas ir epidemijos.

Po komunistų revoliucijos kinų žemes sujungė, išskyrus Taiwaną, sales ir Honkongą. Badas užgniauztas, nors ir skurdus maistas. Geriau rengiamasi tik didmiesčiuose. Vadinamoji „kultūrinė“ revoliucija sustabdė pažangą išties dešimtmetį. Pažanga? Šis klausimas per daug painus. Todėl geriau tarti — krašto buities pagerėjimą.

Užsienio politikoje lėmė krašto saugumas, tautiniai klausimai. Kinai pamiršo anglų, japonų, prancūzų padarytas kruvinas žaizdas, bet jie gerai atsimeina rusų nuoskaudas ir Kinijos žemių užgrobimą. Geri kinų — rusų santykiai tęsiasi tik dešimtmetį. Nuo 1960 m. įtampa vis didėjo iki šio meto. Maskvos valdovai tikėjosi po Mao mirties santykius

Is Vietnamo-Kambodijos komunistų karo veiksmų. Sudegintas kaimas prie An Nong, išdeginti ryžių laukai

jos — Vietnamo karo, Egipto — Izraelio derybų ir ypač Kinijos — Sovietų pasienyje vykstančių nesuspatingų. Abu kraštai prieš sienos sutelkę kariuomenę, o sostinės vėl veda aštrią propagandinę kovą.

Tikslų nesutarimas

Kinija ir Sovietai turi tą pačią dialektinio materializmo pasauližiūrą, tą patį tikėjimą, tuos pačius „pranašus“, bet juos skiria tautiniai tikslai. Kinai vis dar svajoja atgauti rusų užgrobtais sritis. Rusai jiems atsako, kad ne pėdos neužleis „savo“ žemės. Kinai ir rusai tik pasauline revoliucija, bet trumpalaikiai tikslai trukdo ją įgyvendinti. Kinai vadina rusus paklydėliais, iškreipusiais Markso, Engelo, Lenino mintis. Rusai apšaukia kinus „imperialistų“ pakalikais ir socializmo išdavikais.

Jie nepakenčia Kinijos politinės paramos Egiptui derėtis su Izraeliu, jos ryšių su Šiaurinio Atlanto santarve, anglų „Jarrier“ vertikalai kylančių ir prancūzų „Mirage“ lėktuvų ar Vokietijos malūnsparnių pirkimo ir glaudesnio ūkinio bendravimo su Vakarų valstybėmis.

Sovietų nuosaikūs sparnas, siūlęs vengti kinus pulti, „Kantariai laukti progos su Pekino vyriausybę ausitarti“, galop pralaimėjo. Laimėjo griežtoji linkmė, tarus: „gana praslinkusio laiko padėčiai aiškinti“ ir praėjusio gruodžio viduryje vėl pradėjo apšaudyti Kiniją iš sunkiųjų propagandos patrankų. Kovon prieš kinus įjungtos visos politinės priemonės. Kinijos pasienyje budė 0,8 mil. stipriai ginkluotų karių. Kinai tebešneka apie neišvengiamą karą prieš Sovietus, bet jau sparčiai ginkluojasi, nors vengia veiksmų, kurie sukeltų karą. Po Stiprus šaltis lydi kinų — rusų litiniai pasitarimai nutraukti.

Pastaruoju metu Maskva ir Pekinas aštriai kirtosi dėl Kambodijos santykių.

Julian Amery karo metu vadovavo specialiam anglų kariniam daliniui, kuris turėjo palaikyti Jugoslavijos partizanus. Tame dalinyje buvo du rusai, pabėgę iš Hitlerio karuomenės užimtu Sovietų Sąjungos vietų. Kai atėjo įsakymas rusus repatrijuoti, tie du rusai karščiau maldavo anglų karininką neatiduoti jų ir Sovietų rankas. Amery, kuris labai gerai suprato situaciją, padovanojo

Is Vietnamo-Kambodijos komunistų karo veiksmų. Sudegintas kaimas prie An Nong, išdeginti ryžių laukai

JUODZIAUSIAS ANGLIJOS ISTORIJS PUSLAPIS

Priverstinis rusų grąžinimas į Sov. Sąjungą

Pastaruoju laiku Didžiosios Britanijos valdžia atidarė studijoms tuos archyvinis dokumentus, kurie liečia II pasaulinį karą ir pokarinius metus. Betgi liko slapsti tie dokumentai, iš kurių būtų matyti, kaip buvo sunaikinti beveik trys milijonai rusų, vyrų, moterų ir vaikų, kurie pateko į anglų — amerikiečių rankas Prancūzijoje, Vakarų Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje tuo metu, kai nacistinė Vokietija galutinai kapituliuo.

Šiomis dienomis knygų rinkoje pasirodė stambus veikalas „Jaltos aukos“, išleistas Holder ir Stoughton leidyklos Anglijoje. Tai Mikalojaus Tolstojaus (tolimas giminaitis garsaus Tolstojaus), rusų pabėgėlio, kuris keletą metų rinko medžiagą Anglijoje ir kitur. Knyga yra negailingas kaltinamasis aktas Anglijos už reikalų ministeriui Anthony Edenui, kuris leidosi įtikimamas Stalino ir Molotovo, kad reikia repatrijuoti rusus be jokio skirtumo į Sov. Sąjungą, nors amerikiečiai ir pats Winston Churchillis buvo kitokios nuomonės. Vien tik Edeno iniciatyva prieš Jaltos konferenciją ir jo po du milijonai ir 250 tūkstančių rusų buvo jėga susodinti ir užrakinti vagonais ir pasiūti į Sov. Sąjungą, kur vieni buvo sušaudyti, o kiti ištremti į naikinamąsias Sibiro stovyklas. Kiti 750 tūkstančių arba išsigelbėjo nuo repatriacijos, arba buvo užmušti tu britų karių, kurie vykdė repatriaciją. Dar kiti, nenorėdami patekti į bolševikų rankas, patys nusizudė.

Galima suprasti, kad N. Tolstojas knyga Anglijoje yra didelė sensacija, nes ji yra kaltinimas netik Edenui, bet ir Anglijos užsienio reikalų ministerijai, kuri, ir vykdžiusi Edeno įsakymą, paslėpė visus dokumentus apie tų žmonių atidavimą mirčiai. „Jaltos aukos“ pasirodžius, atsirado tos tragedijos gyvų liudininkų. Vienas tokių yra Julian Amery, buvęs parlamento narys ir užsienio reikalų viceministeris.

Julian Amery karo metu vadovavo specialiam anglų kariniam daliniui, kuris turėjo palaikyti Jugoslavijos partizanus. Tame dalinyje buvo du rusai, pabėgę iš Hitlerio karuomenės užimtu Sovietų Sąjungos vietų. Kai atėjo įsakymas rusus repatrijuoti, tie du rusai karščiau maldavo anglų karininką neatiduoti jų ir Sovietų rankas. Amery, kuris labai gerai suprato situaciją, padovanojo

tesnis žmogus už lenką.

Be šitos jo širdžiai svietimos aplinkos, atsirado kita baisesnė dargana, kai 1919 metų pradžioje palados raudonarmiečių grupės užplūdo Kėdainių apylinkes ir, plėsdami iš kaimiečių paskutinius maisto produktus, siekė ir Sėtos parapiją. Kun. F. Kapočius tekdavo pirmam lankyti sunkiai sergančius ligonius, beveik susiduriant su raudonarmiečių pakrikusiais daliniais. Užsikrėtė šiltine, sunkiai ją išgyveno, bet pasveiko.

Ne paslaptis, kad metų metais visokiariopel akriaudžiami dvarų darbininkai pradžioje gal ir buvo susižavėję komunistinių pažadų propaganda, bet savo akimis pamatę, kaip komunistai elgiasi su kitais žmonėmis kaimuose, plėdami vargšų paskutinį kąsnį iš burnos, greitai nusigrėžė nuo bolševikų. Jie nesileido įtikinami, kad visi kunigai ir dvarininkai yra buožės, išnaudotojai.

Jie žinojo, kad kun. Kapočius lankydavo sergančius ligonius net tolimiesiuose kaimuose, tarant bolševikų užimtoje zonoje. Tie patys darbininkai jį perspėdavo ir patardavo vykti aplinkiniams keliukais, kad nesustiktų su raudonarmiečiais.

Tik tokių įspėjimų dėka, pasakodavo kun. Kapočius, nepaisant, kad tokioj kelionėj vilkėdavo paprasto kaimiečio rūbais, jis net kelis kartus išvengęs jam paspaustos bolševikų kilpos patekti į jų rankas.

Raudonųjų bolševikų kilpos išvengęs, apsikrėtęs ir sunkiai paklėjęs dėmėtą šiltinę, 1920 metais kun. F. Kapočius iš Sėtos buvo atkeltas į Kauną Zemalčių vyskupo katedron katedros vikaro pareigoms.

Jiems visus turimus pinigus ir padėjo jiems pabėgti.

Pagal dokumentus, kurie atspausdinti N. Tolstojaus knygoje, 1941 m. Hitlerio armiai staiga užėmus didelius Sov. Sąjungos plotus, apie 6 milijonai rusų atsidūrė Vakaruose. Vien jų buvo karo belaisviai, kiti vokiečių prievarta surinkti okupuotame krašte ir kaip vergai išvežti į Vokietiją ir įjungti į karinę pramonę, dar kiti savanoriškai įstojo į Reicho kariuomenę. Pastarųjų tarpe buvo daug kazokų, kurie, nepakęsdami komunistinio režimo, tikėjosi, kad pagal au po karo jų žemė bus laisva. Hitleris įsakė, kad rusai savanoriai tuojau būtų perkelti į kitus frontus, kuo toliau nuo Rusijos, arba pasiūti į karškus dalinius kitose okupuotose teritorijose.

Kai 1944 m. Sovietai atsigavę ėmė stumtis į Vakarų, jie Lenkijoje ir Vokietijoje paėmė ir nelaisvę apie 3 milijonus rusų. Kiti trys milijonai pateko į anglų — amerikiečių rankas. 1944.IX.9 Anglijos valdžia, p'rmininku esant Churchillui, Anthony Edenui insistuojant, nusprendė patenkinti Maskvos diktatoriaus reikalavimą. Pirmoji rusų pabėgėlių grupė buvo 1944 m. spalio mėn. susodinta į laivą ir nuvežta į Murnanską, o Edenas diplomatinio keliu užtikrino Molotovą, kad visi rusų pillečiai, patekę į anglų rankas, bus „bet kokia kaina“ repatrijuoti. Suprantama, kodėl daugelis rusų, nelaukdami prievartinės repatriacijos, žudėsi, norėdami išvengti neišvengiamo likimo.

Kai 1945 m. konservatoriai turėjo užleisti valdžią darbiečiams, naujais užs. reikalų ministrais Ernest Bevinas suprato, kas dėdasi, ir pareikalavo smulkaus raporto apie rusų repatrijavimą. Iš to raporto paaiškėjo, kad „repatrijuojantiems rusams nebuvo panaudota jokia prievarta“.

Tolstojus savo knygoje atskleidžia taip pat baisius vaizdus, koks buvo likimas repara javusių ir kaip jie buvo sunaikinti Sibiro stovyklose. O vienintelė jų kaltė buvo — apsikrėtę kapitalizmo bacilomis.

Dar reikia paminėti, kad į repatriaciją buvo įjungti ir keli tūkstančiai vadinamų „baltųjų rusų“, kurie, kovoję su bolševikais 1919 m., pabėgo į Vakarų. Staliniu pavyko iš „caristus“ pasigauti. Jie buvo pirmieji spalio revoliucijos pasėkoje pasipriešinę bolševikų režimui. — J.V.

KAN. FELIKSĄ KAPOČIŲ PRISIMINUS

DR. P. MACIULIS

3

Iš Petrapilio dvasinės akademijos prof. J. Maculevičius-Maciulis buvo paskirtas rektoriumi ir Žemaičių kunigų seminariją. Vyskupui Cirtautui vyskupanajant, jokių naujų reformų seminarijoje negalėjo įvesti.

Vyskupas Pr. Karevičius pradėjo žvalgytis vyskupijoje, kuri tuo metu buvo vokiečių okupacijoje, kas ypač sudarė sunkumų seminarijai išlaikyti, klerikus sušaukti mokslą tęsti. Seminarijos reikalai palietė taip pat naują iš penkių į šešis kursus pertvarkymą, kas sudarė naują galvosūki, nes jautėsi mokomojo personalo didelė stoka.

Kaunan aktyvėtų klerikų mokslo metai-kursai buvo einami pagreitintu tempu, pusmečiais pirma išlygintai naujai šešerių metų mokslo programai iš ankščiau buvusius penkerių metų, ir antra susidariusiai dideli kunigų stoka senoms parapijoms aprūpinti.

Atvykę 1917 metų rudenį mokslą tęsti trečiame kurse, nuo N. Metų buvo keliami ir ketvirtą ir t.t. Profesoriauti seminarijoje buvo pakviesti kun. dr. Šova ir kun. Morkus Markelis, abu tik ką baigę aukštuosius mokslus.

Seminarijos inspektorium paskirtas buvęs prefektas kun. Kazimieras Paltarokas, o dogmatinės teologijos postą iš prof. Br. Lauso perėmė naujas akademikas M. Markelis. Klerikai patyrė netikėtumą iš vadinamojo naujo kapeliono (vieton staigatidyneisio

kun. Wlodevičius) dėl pakviesto klerikams kapelionauti pranciškonų gvardijono kun. Kazimiero Bizausko. Tai buvo nevykęs derinys klerikams auklėti dvasiškai, labai svarbus postas einantiems į kunigus.

Didelių sunkumų su nepritekliais ir vargų seminarija turėjo patirti dėl klerikų aprūpinimo maistu ir kuru, nes tuo metu vokiečių karinė žandarmerija saugojo visus privažiavimus į Kauną, kad niekas neįdrįstų įvežti miestan maisto produktų. Nedaugelis klerikų tegalėjo iš namų pasitelkti negendamų maisto produktų, bet vargais negalais yrėsi pirmyn.

1918 metais vyresniųjų kursų klerikai jau birželio mėnesį buvo šventinami kunigais, kurių skaičiuje ir diakonas Feliksas Kapočius.

Pirmą vikarų paskyrimą kun. F. Kapočius gavo iš smarkiai aplenktą Pakaušės apylinkę (tarp Jonavos ir Kauno) Sėtos parapijon.

Savo plote Sėtos parapija buvo didelė, geresnės žemės plotai priklausė tokiems lenkams, kaip Šemiatams, Poškomis ir panašiai, o dvarų žemių pakraščius skurdo ant smėlėto dirvožemio kaimiečiai. Jų elgesys, kaip ano meto beveik visų dvarininkų, su mažžemiais bei bežemiais darbininkais nebuvo korektiškas, bet vargani žmonės tempė savo sunkią dalią. Naujai paskirtas vikarauti kun. F. Kapočius greit suėjo į sąlytį su tais bedaliais, pirmoj eilėj teikdamas dvasinę pagūdą ir padrašinimą susilaukti šviesesnių dienų.

Jis nesivairė lankytis skurdžiose vadinamų ordinarininkų gyvenamose patalpose, tad vietiniai ponai tą kunigo bendravimą su skurdžiais suraukta nosimi greit pastebėjo, nors susitikdamas su dvarininkais, atsiliepdavo ir juos taisyklinga lenkų kalba. Šemiatams ir Poškams kun. Kapočius jų supratimu vis tiek buvo litvomanas, tarsi savo gimniu lietuvis pra-

(Bus daugiau)

Philadelphia Lietuvių Jaunimo sąjunga Vasario šešioliktosios minėjimą atžymėjo 24 valandų pasninku ir budėjimu prieš Independence Hall. Nuotraukoje, iš kairės — Algis Maciūnas, Birutė Zdanaitė, Craig Hardy, Jūratė Krokaitė, Rimantas Stibys, Vytautas Maciūnas, Vytautas Volertas Jr., Liucija Zdanaitė ir Kato Razgaitis. Nuotr. K. Kikoto

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

ORIGINALUS VASARIO 16-
IOS MINEJIMAS

Karstas prie Independence Hall

"Ir jeigu šiandien paprastų stipresnis vėjelis, lietuviška dvasia bemažant galinga liepsna išdegtų iš savo žemės visas okupanto pėdas, nes ji dar dega, ar bent rusena kiekvieno lietuvių širdyje". Tai pagalbos šaukimo žodžiai okupanto replės kėnciančio nežinomo lietuvių ar lietuvių, išreikšti "Mūsų tėvynėje" viename iš pagrindinio laikraščio. Ši sielvarto persunkta šaukimo, regis išgirdo, o gal intuityviai suvokė mūsų patriotinis jaunimas ir ryžosi šiaip Atlanto sukelti vėją, kuris nors ir silpnoje formoje, pasiekęs tėvų gimtąjį kraštą, prisidėtų prie lietuvių ugnelės rusinimo.

JAV LJS-gos Philadelphia ir Piet. New Jersey skyriaus jaunimas, niekieno neįtaigojamas, ilgokai svarstė būdus, kuriais Vasario 16-sios progą būtų galima plačioms amerikiečių masėms pristatyti mūsų pavergtos tautos skaudulius. Po diskusijų prieita išvada — reikia pasirūpinti karšta, žvakės ir pr. Nepriklausomybės salės (Independence Hall), Philadelphia centre, suruošti 24 val. budynes su pasninku. Tuoju užvirė darbas. Jūratė Krokaitė ir Vytautas Volertas, Jr., per vietos Bendruomenės Balso raišą paimavo lietuvių visuomenę apie užsimoję žygį. Rimantas Stibys, kelių straipsnių autorius angliškoje spaudoje, kibosi į medžiagą, apimančios Lietuvos istoriją, okupacijas ir dabartinius persekiojimus, paruošė televizijos ir radio stotims bei didiesiems laikraščiams. Jis taip pat, padedant Craig Hardy, nuosirdžiam lietuvių užsimojimų vykdytojai, paruošė informacinius lapelius amerikiečių visuomenėi. J. Krokaitė, gabi organizatorė, gavusi praktiškų patarimų iš JAV LB krašto valdybos pirmininko A. Gečio, pradėjo lankyti televizijos ir radio stotų aukštus pareigūnus bei laikraščių redaktorius, kad užmegztų asmeninius kontaktus ir įteiktų paruoštą informacinę medžiagą. Šis darbas buvo itin sunkus, nes belaukiant pasimatymų teko sugaišti gana daug laiko. Iš anksto buvo žinoma, jei medžiaga paliksi žemesniems tarnautojams, tai iš visu pastangų bus mažai naudos.

Vasario 11 d., šeštadienį, pietų metu, Laisvės varpo ir Nepriklausomybės salės lankytojai bei praeiviai 4-os ir Chestnut gatvių sankryžoje išvydo keistoką, žingiedumą sukeliantį reiškinį: normalaus dydžio karstas, apdengtas mūsų tautine vėliava, aplinkui 12 degančių žvakių ir būrys žmonių su plakatais, vartotais Washingtono jaunimo žygio metu. Prie karsto stovėjo didžiulis užrašas: February 16, 1918 — June 15, 1940. Ring through the ages for the children of Lithuania. They are not worthy of free-

dom who do not defend it. Mažesnis raidėmis pažymėta: Inscribed on the bell donated by American — Lithuanians. Tai kaip žinome, šūkis rašytas Lietuva padovanotame varpe. Lietuviškai būtų: Per amžius skambėk Lietuvos vaikams. Laisvės neverti tie, kurie negina jos.

Pradžioje ne visi praeiviai suvokė, kas dedasi, nes nuolatos demonstruoja visokie radikalai, religinės sekos ir net komunistai. Smalsuoliams pradėta dalinti informaciniai lapeliai su trumpais, bet aiškiais frazais: prisimindami 60-tąsias Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metines, liūdedami dėl sovietų okupuotos mūsų tėvų žemės ir protestuodami dėl žmogaus teisių pažeidimų Lietuvoje, mes budėsim ir pasninkausime 24 val. Demonstrantai ant rankų turėjo raiščius, kad išsiskyrus iš minios. Pradėjo būriuotis žmonės. Latviai atvažiavo su mokyklos vaikais. Atvyko su kameromis SBS (10 Kan.), WPU I (6) ir KYW (3) žmonės bei reporteriai. Pristatė Eving Bulletin, Philadelphia Inquirer ir Philadelphia Daily News žurnalistai bei KYW ir WCAU radio stotijų pranešėjai. Su pastarosios stoties reporteriu R. Stibys turėjo ilgoką pokalbį, kuris vėliau veik kas dvi valandas buvo pertransliuojamas. Žinių metu visos 3 televizijos stotys parodė demonstrantus bei davė komentarus apie Lietuvą. Philadelphia Inquireryje pasirodė nuotrauka su paaiškinimais. Philadelphia Daily News išleido aprašymą. Tokie būdai organizatorių tikslas buvo pasiektas — plačiosios amerikiečių masės gana daug sužinojo apie sovietų engiamą Lietuvą. Saulei pasislinkus už horizonto, žvarbiam vėjui pučiant, temperatūra artėjanti prie 15 laipsnių F., miestas pamažu pradėjo apimti. Gi budintieji per visą naktį pasiliko prie karsto simbolizuojančio Lietuvos laisvę. Badaujantis jaunimas taip pat nors simboliniai norėjo pabrėžti kančias lietuvių, kurie yra tampomi po

A. + A.

ADOMUI MILIAUSKUI mirus,
jo žmonai ROZALIJAI ir sūnui VYTAUTUI reikiame nuosirdžiai užuojautą ir kartu liūdime

Lietuvių Paštinių Sąjunga

A. + A. BRONEI GEČIENEI - KYBARTAI
Lietuvoje mirus, jos broli Stasi Kybartą su šeima nuosirdžiai užjaučiame.

Juozas ir Sotija Cechanavičiai

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ ATSTOVŲ RŪMUOSE

Lietuvos nepriklausomybės JAV Atstovų rūmuose Washingtono, D. C., buvo paminėta vasario 21 d. Invokacija sukalbėjo kun. prof. A. Jurėnas iš Port City, Me. Atidarymo kalbą pasakė kongr. Daniel Flood, kalbėjo ir kiti kongresmanai. Iš lietuvių dalyvavo Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis,

Mūsų kolonijose Kenosha-Racine, Wis.

LB APYL. SUSIRINKIMAS

Kenosha - Racine lietuvių kolonijos bendram tautiniam labui 1977 m. suteikė apie septynis tūkstančius dol. Per apyl. kasą paskirstyta daugiau 2,000 dol.

LB Kenosha-Racine apyl. metinis susirinkimas įvyko kovo 5 d., 4 val. p. p. Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, Racine, Wis. Valdybos nutarimu yra pakviestas susirinkime dalyvauti Vidurio Vakarų apyg. pirm. K. Laukaitis. Valdyba prašo visus, ypatingai jaunimą, gausiai dalyvauti. Po susirinkimo užkandžiai ir kavutė. Be to, kas norės, bus sudarytos sąlygos aukoms ir prenumerata paremti savo spaudą ir LB.

M. Tiskus

nistėjantiems — gėda. Norėjusi baigti "Draugo" vedamajame (1977. XII 31) parašytas žodžiais: "Tauta vergijoje didvyrių turi. Dabar jų reikia išieivijai, kad ir jie stipriau gintų žmogų ir laisvę. Tačiau didvyrių negalima pasigaminti žodžiais — didvyriai turi tapti darbais, auka ir pasiryžimu, net iki kraštutinės aukos kovodami už savo tautą ir kėnciančius brolius".

Br. Vaškaitis

Gėdės visoms progoms
BEVERLY HILLS GALVYČIA
244 WEST 6th STREET
Tel. 662-2222 ir 662-2223
Taip pat nauji Buroras ir
Gėdės Dėkios krautė
THE DAILY STORE
2015 Southwest Hwy., Oak Lawn
Tel. 400-1310

ŠIOS PLOKSTELĖS DAUGELIUI DAR NEŽINOMOS

Idėnava A. Dvarionas. Šokių muzikos rinkinys XXV

Idėnava Birutė Tamoliūnienė. Šokių rinkinys "Svajonių atkuryr"
1. Septintame rojuje — anglų valsas
2. Mūsų susitikimas — tango
3. Nuostabus berniukas — Cho Cho
4. Klajoklio rojė — lėtas fokstrotas
5. Išgrysa — tango
6. Jaunystės meilė — tango
7. To naktis — anglų valsas
8. Kongrų samba — samba
9. Sudė — anglų valsas
10. Gal bėk, gal bėk — bolero

Idėnava A. Subačius. Šokių muzikos rinkinys XXVI

1. Kur lankos žaliuoja — tango
2. Amour-Beguine
3. Laukiu, sugrįšk — valsas
4. Suteik daina — tango
5. Lūdna — tango
6. Marytė mišnykė — fokstrotas
7. Tik tau, Rio Rita — fokstrotas
8. Zėnuoklės — valsas
9. Balti žiedai — manbo
10. Svajonė — tango
11. Nakties serenada — tango
12. Aldona — tango
13. Kodėl neatėjai — fokstrotas
14. Ei tu, mergyte — fokstrotas

Idėnava Birutė Tamoliūnienė. "O Ramunėlė, pasakyk", šokių muzika

1. Gramada — lėp. fantazija
2. Pavasaris už lango — tango
3. Su tavim kartu — cha cha
4. O Ramunėlė, pasakyk — valsas
5. Tavo akys — rumba
6. Zėnuoklės — fokstrotas
7. Senam sode — tango
8. Niekad sekmadienį — cha cha
9. Jauna kai buvau — beguine
10. Ši nakt — cha cha
11. Pavydas — tango
12. Kaip ir aš — rock

Lietuvių dainų ir operų rinkinys VII

1. Faustas
Idėnava V. Grigaitienė
2. Cavalleria Rusticana
Idėnava V. Grigaitienė
3. Kai mes augom du broliukai
Idėnava V. Grigaitienė
4. Val nekruok
Idėnava V. Grigaitienė
5. Gražios dainos
Idėnava S. Gražulienė
6. Gražios arjos
Idėnava S. Gražulienė
7. Mano gimtinė
Idėnava A. Kutauskas
8. Užlėta daina
Idėnava A. Kutauskas
9. Prapuoliau, motule
Idėnava K. Petrauskas
10. Du broliukai kunigai
Idėnava K. Petrauskas
11. Sudiev, kary
Idėnava K. Orantas
12. Ispaniška meilė
Idėnava K. Orantas

Visos šios plokstelės kainuoja tik po \$8.00. Gaunamos:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

* Užkandę pridėti 50 c. už kiekvieną plokstelę persiuntimui. Illinois gyventojai moka 6% mokesčių. Užsakymai į Kanadą reikia pridėti po \$1.50 pašto išlaidoms.

Amerikos Balso vedėjas A. Petraitis, "Draugo" redakcijos atst. G. Krivickienė, Altos atstovai O. Baršketytė, J. Pakalka, dr. J. Genys, kun. J. Prunskis. Lietuviai dar aplankė ir Baltųjų rūmų pirmininką Th. O'Neil padėkoti už palankumą Lietuvos reikalams. Sen. R. Dole įteikė dovaną — Laisvės statulos plokštelę. Amerikos Balsas padarė pasikalbėjimus su O. Baršketyte ir J. Pakalka transliacijoms į ok. Lietuvą.

Banaičio JORATĖ IR KASTYTIS 3 veiksmų opera

Dainuoja Chicago Lietuvių Operos choras, Dana Stankaitytė, Margarita Morkienė, Aldona Stempuzienė, Stasys Baras, Groja simfoninis orkestras. Diriguoja Aleksandras Kučiūnas. Puikė dovaną. Albumas, 3 plokštelės. Kaina su persiuntimu \$15.55 ras Kučiūnas.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Jonas Mulokas VILNIUS LENKŲ OKUPACIJOJE

Si knyga neseniai gauta. Kie-tais viršeliais. 116 pusl. Išleista Melbourne, Australijoje. Kaina su persiuntimu \$4.30.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

VASARIO MENESĮ IŠEIS IS SPAUSTUVĖS GAUSIAI ILIUSTRUOTA "KONNERSRĖUTO TERESĖ"

Kaina \$5.00. Jau galima užsisakyti. Tai naujas iš daugelio kun. Jono Burkaus veikalų.

Prieš metus jis pateikė "Du dvasiųjų būtybių pasauliai". Kaina \$8.50. Tai labai platus filosofinis veikalas, apie gėrųsius ir bloguosius angelus, žmones, egzortus, sapnus, astrologiją ir kitus reiškinis.

Knygos gaunamos pas — "Sūduva", 809 Randle Street, Hot Springs, Ark. 71901.

DRAUGAS, pirmadienis, 1978 m. vasario mėn. 27 d.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES
SUKAKTIS

A. A.
Mečys Senkevičius

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad šv. Mišios už Velionį bus atnaušiamos š. m. kovo 12 d., 9 val. ryto Toronto Prisikėlimo šventovėje. Kviečiame mūsų brangų vyrą ir tėvą prisiminti maldose.

Veronika Senkevičienė
 Česlovas Senkevičius

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorai
OOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYTS MODERNIŠKOS KOPYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-8440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

P E T K U S

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYTS MODERNIŠKOS KOPYČIOS
2533 West 71 St. Tel. GReenhill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-9
AIKSTO AUTOMOBILIAMS STATTYTI

Laidotuvių Direktorai
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3807 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-9801

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Virginia 7-0872
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
6048 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-9572

JURGIS F. RUDMIN
3819 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS
3864 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1409 SO. 88th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 3-1008

Perskaite "Drauga", duokite jį kitiems.

APLINK MUS

× Kun. Petras P. Činikas, MIC, "Drago" spaustuves administratorius, išvyko porai savaitės poilsio. Savo pareigose vėl bus kovo 13 d. Šiuo metu jį pavaduos kun. Petras Cibulskis, MIC.

× Anatolijus Kairio šių metų "Drago" premijuotas romanas "Po Damoklo kardą" jau dedamas į puslapius ir baigiamas paruoti nuotraukoms ir spaudai. Aplanką ir viršelį piešė dail. Zita Sodelkienė. Premijos įteikimo iškilmės bus Jaunimo centro salėje balandžio 23 d. Tūkstantinės mecenatė yra Ada ir Andrius Skučai iš Lake Worth, Fla.

× Sv. Kryžiaus ligoninė paskelbtąją Galingųjų seserų savaitę (Nurses Week) paminės specialiomis iškilmėmis kovo 12-13 dienomis.

× Lemonto jaunimo sporto klubas, kurį suorganizavo Richardas Burba ir Romas Kronas, Jr., veikia Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos globoje. Jam priklauso daugiausia lituanistinės mokyklos mokiniai ir abiturientai. Klubas ruošiasi sporto žaidynėms šią vasarą Toronte, Kanadoje.

× "Salezicų Balsas", lietuvių salezicų vienuolijos Italijoje leidžiamas neperiodinis biuletis, pasiekė "Drago" redakciją. Biuletinis turi daug nuotraukų iš pereinusių metų ir yra pereinusių metų pirmas numeris. Jame plačiai aprašyta salezicų ir jų rėmėjų pasaulyje veikla.

× B. ir E. Kronai, Dundas, Ont., Kanadoje, atsiuntė "Dragui" malonius sveikinimus, prenumeratos mokėstį ir 7 dolerių auką. Dėkojame.

× Petras ir Bronė Elerskai, žinomi klevelandiški, mums atsiuntė laišką, atnaujino prenumeratą, piniginę auką ir gerus finikėjimus. Ačiū.

× "Leiskite padėkoti už gražų "Drago" 1978 m. kalendorių, kuris man daug džiaugsmo suteikė. Stengiuosi už jį atsilyginti ir siunčiu 10 dolerių auką" — rašo mums maloni skaitytoja J. Juskevičienė iš Baltimorės. Už viską dėkojame.

× Antanas Baniukaitis, Chicago, Ill., padėjo už kalėdines korteles ir atsiuntė auką. Ačiū.

× Sv. Juozapo garbės šv. Mišių ir maldų novena prasidės kovo 9 d. ir tęsis iki 18 d. (7 val. rytais), Marijonų koplyčioje, prie "Drago". Norintieji šioje novenoje dalyvauti ir įsijungti su savomis intencijomis, kviečiami nedelsiant kreiptis: Marian Fathers, 6336 So. Kilmour Ave., Chicago, Ill. 60629. (pr.)

× Cicero Lietuvių Bendruomenės metinis susirinkimas šaukiamas kovo 5 d., sekmadienį, tuoj po Sumos, 12 val. sv. Antano parapijos salėje. Programoje: pranešimai baigusių kadenciją, valdybos narių rinkimai. Valdyba A. Venclova, pirm. (pr.)

× Ona Norvilienė visus skaniai pavaišins atsilankiusius į Putnamo seselių rėmėjų koncertą-vakarienę kovo 19 d. 5:00 v. J. Centre. Programą išpildys solistė Gina Čapkauskienė iš Montrelio. Bilietai gaunami Marginiuose. (pr.)

× Religiniame koncerte, kovo 12 d. 5 val., Jaunimo Centre, bus išpildyti Vivaldi, J. S. Bacho, G. Rossini, Th. Dubois, J. Naujalis ir F. Strolis kūriniai. (pr.)

× Gavėnios vakaronės bus pravestos Jaunimo centro kavinėje 7:30 val. vak. kovo 3 ir kovo 10 dienomis (penktadieniai). Kovo 3 dieną kalbės dr. Vyt. Vygantas iš New Yorko ir kovo 10 d. — dr. Adolfas Damušis iš Detroito. Vakaronės ruošia Chicago's ateitininkai sendraugiai. Visi kviečiami atsilankyti.

× Vilijus Bražėnas kovo 2 d. 8 val. vak. kalbės amerikiečiams Holiday Inn, 2875 Milwaukee Ave., Northbrook, Ill. Informaciją atsiuntę kvietėjai pareiškia, kad prelegentas yra kovotojas prieš komunizmą ir paskaitoj kels mintį, kad JAV privalo sustoti remti komunistus finansiskai.

× Rasa Šaraušienė, Lemono Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininkė, persikėlė gyventi į naujus namus ir dabar jos adresas yra: 2825 Grissom Court, Woodridge, Ill. 60515, telef. 963-5827

× Filisterių skautų sąjungos Chicago's skyriaus valdyba, kurią sudaro pirm. Gintaras Aukštuolis, išd. Vytautas Kamantas ir sekr. Raimundas Merkys, savo posėdžiuose nustatė skyriaus veiklos metinį planą ir jį vykdo. Sausio 20 d. įvyko "Ausros" knygos pristatymas, vasario 26 d. 5 val. p. p. Jaunimo centre bus filisterių sueiga - kavutė, kovo 5 d. skautų Kazuko mugė, kovo 23-25 d. ASS rekonstrukcijos, kurias praves kun. dr. J. Kubilius. Balandžio mėnesį numatyta sueiga - pietūs filisterių šeimoms, gegužės mėnesį bus gintaro darbų paroda. Vasaros viduryje numatyta filisterių šeimų gegužinė Chicago's premiesčiuose, rugsėjo mėnesį sueiga su paskaita, ir spalio 13-15 d. bus metinė ASS šventė.

× Inž. Petras Brizgys, Chicago, Ill., parėmė savo dienraštį auką. Dėkojame.

× Lietuvių respublikonų lyga kovo 4 d. Tautiniuose namuose pagerbs Vliko pirm. dr. Kestutį J. Valiūną.

× Arnoldas Vokietaitis kovo d. koncertuos Los Angeles. Jam akompanuos Raimonda Apeikytė.

× Anelė Dulkytė, Nemark, N. J., įstojo nariu į Lietuviškos Knygos klubą.

× Aukų po 4 dol. atsiuntė: dr. Vladas Leis, Mykolas Augutis, Viktoras Palunas, Antanina Jonynienė, M. Kazlauskienė; po 3 dol. — Pr. Špakauskas, kun. Anr. Senkus; po du dol. — Eva Paulauskas, Povilas Okincias, dr. Br. Valadka, Ant. Garliauskas, H. Idzėlis, Alb. Mateika, V. Kezys. Visiems tariame nuoširdų ačiū.

× Antanas Ragauskas, Cicero, Ill., mums maloniai pasveikino, atsiųsdamas prenumeratos mokėstį ir 7 dol. auką. Dėkojame.

× Aleksandras Mantautas, Worcester, Mass., senas Lietuvos šaulių sąjungos tėvynėje ir išviavoje darbuotojas, atsiuntė malonų laišką, prenumeratos mokėstį ir auką. Labai ačiū.

× Ona Norvilienė visus skaniai pavaišins atsilankiusius į Putnamo seselių rėmėjų koncertą-vakarienę kovo 19 d. 5:00 v. J. Centre. Programą išpildys solistė Gina Čapkauskienė iš Montrelio. Bilietai gaunami Marginiuose. (pr.)

× Religiniame koncerte, kovo 12 d. 5 val., Jaunimo Centre, bus išpildyti Vivaldi, J. S. Bacho, G. Rossini, Th. Dubois, J. Naujalis ir F. Strolis kūriniai. (pr.)

1978 metų ALIAS, Chicago's sk. valdyba: Vladas Sinkus, Albinas Smolinskas, Bronius Masiokas, Jonas Talandis, Vyt. Peseckas ir Aloyzas Eiva

Toronto Priskelimo parapijos jaunųjų choras su chorvedžiu sol. V. Verikaidiu ir globėju kun. B. Pacevičium. Jaunųjų choras gieda kas sekmadienį per 10 v. r. mišias ir taip pat ruošiasi dalyvauti Pasaulinėje lietuvių dainų šventėje 1978 m. Toronte

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBSE

— Washingtono lietuviams susikaupimo savaitgalis prasidės penktadienį, kovo 3 d. 7:30 val. vakare Juozapiečių pasoracinio centro koplyčioje, Varium St. ir 12 St. N. E. priešais Providence ligoninę. Šeštadienio vakare 7 val. — svarstymai ir šv. Mišios. Sekmadienį pamaldos 10 val. ryto. Susikaupimo savaitgalį praves iš Chicago atvykęs kun. Algimantas Kezys.

— Ona Motiejūnienė, gyvenanti Los Angeles, Calif., išskrido į Indiją aplankyti savo dukters Ramunės, laikinai gyvenančios New Delhi. Trejetui dienų ji sustojo Hong Konge, o ilgiau lankysis Indijoje ir Nepaly.

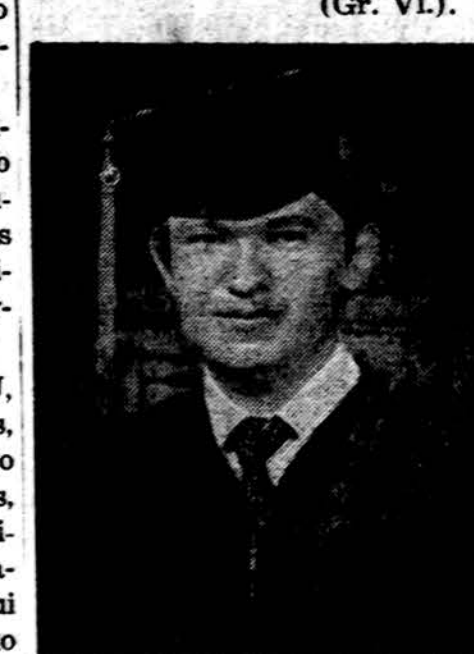
— "The Detroit News" laikraštis Vasario 16-tosios proga išspausdino Lietuvą liečiančius A. Grigo ir Jonio Urbono laiškus. Taip pat apie Vasario 16-sios minėjimą įsidėjo platesnę informaciją.

— "The Gardner News" laikraštis vasario 4 d. įsidėjo Brocktono tautinių šokių grupės "Sūkurių" nuotrauką. Tas pats laikraštis taip pat prisiminė Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą.

— Kun. Ant. Saulaitis, SJ, Jaunimo centro direktorius, grįždamas iš Australijos buvo trumpai sustojęs Los Angeles, kur sekmadienį atlaikė šv. Mišias ir pasakė turiningą pamokslą. Jo vizitą jaunuimui turėjo dvasinio atnaujinimo konferenciją.

— Gražūs amerikiečių atsiliepimai apie mūsų tautiečių. Prof. Jonas Kupronis ilgus metus (apie 20 metų) profesoriavo Louisianos Tech. universitete ir paliko ten nemažą neįkainojamą pėdsaką. Ten jis įkūrė universitetinį botanikos sodą — arboretumą, kuriame 50 akrų apsidodino įvairiais, iš visų 5 kontinentų, medžiais ir krūmais, įskaitant ir Lietuvos pušis. Taip pat jo iniciatyva Amerikoje įvestas, iš europiečių paimitas ir čia modifikuotas miškų želdymas sėjimo būdu. Nuo 1954 metų amerikiečiai šį prof. Kupronio metodą pasisavino ir jį sėkmingai naudoja. Louisianos univer-

siteto žemėse jis užvedė tyrimo plantacijas, kuriose dabar auga medžiai teikia miškų genetikos ir aklimatizacijos tyrimo darbam vertingą mokslinę medžiagą. Apie šiuos ir kitus jo darbus net ir po 8 metų, kai jis iš ten jau yra pasitraukęs, minėto universiteto miškų departamento direktorius vietinio dienraščio "The Ruston Daily Leader" (1977. 12. 27) paskelbė vedamąjį, kuriame iškelia ir įvertina mūsų tautiečio darbus. Prof. Kupronis yra nuostabus gyvastingumo ir didelio veiklumo žmogus. Ne pirmos jaunystės, pagal metrikus — senis, bet pensninko dienas neleidžia veltui. Jo visur pilna: rašo spaudai, aktyvus Los Angeles lietuvių organizacijose, kalba, diskutuoja, lietuviškais reikalais sielojasi. Neseniai išrinktas Liet. žurnalistų sąj. centro valdybos pirmininku. (Gr. Vl.)

— Jonas Stūras 1977 m. birželio mėn. baigė 6-rių metų architektūros kursą Ohio Kent valst. universitete ir įsigijo architekturo magistro laipsnį. Jis studijavo architektūrą vienus metus Romos universitete, Italijoje. Šiuo metu jaunas architektas dirba statybos firmoje Clevelande, kuri paruošia planus atstatyti apgruvusiems Ohio miestams.

— Sol. Lilija Šukytė, šiuo metu dainuojanti Kanadoje, kovo 9 ir 11 dienomis dainuos Seattle operoje, kuri stato Mozarto "Užburtojo Fleita". Šioje operoje ji dainuos pagrindinę partiją.

— Aušra Zerr-Maciulaitytė, LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė, yra pakviesta atvykti į Los Angeles balandžio 2 d. įvykstantį Vakarių apygardos suvažiavimą. Prieš suvažiavimą sekmadienį viešnia yra paprašyta turėti viešą paskaitą — pranešimą visuomenei aktualiais Lietuvos klausimais. Aušra Zerr yra reto aktyvumo visuomenininkė, dažnai vykstanti į Washingtoną, kur susitinka su šio krašto aukštesniais pareigūnais ir kovoja dėl lietuviškųjų reikalų.

— Čiurlionio ansamblis iš Clevelando, Ohio, atvyksta koncertuoti į New Yorką kovo 12 d. Christ the King High School salėje, Metropolitan Ave.

DIDŽ. BRITANIJOS

— Kun. dr. Steponui Matulini, MIC, gyvenančiam Nottingham, aptarnaujančiam apie pusę rečio tūkstančio lietuvių ketur-oikių kolonijų, vasario 21 d. suėjo 60 metų amžiaus. Kun. S. Matulis jau netoli 30 metų darbuojasi tarp Anglijos lietuvių, leidžia ir redaguoja žurnalą "Saltini", vasaromis vadovauja jaunimo stovykloms, organizuoja lietuvių kalbos kursus jaunimui. Jis yra kilęs iš Užpalių, mokesis Marijampolėje, Vytauto D. universitete Kaune ir Angelicum bei Gregoriano universitetuose Romoje, kur įsigijo teologijos doktoratą ir bažnytinės istorijos licenciją. Kunigu įšventintas 1946 m. Romoje. Anglijos lietuvių šią sukaktį žada atžymėti specialiomis iškilmėmis.

OKUP. LIETUVOJE

— Ežerų įvairaus didumo dabartinėje teritorijoje yra 2800. Bendras jų plotas siekia 85,000 hektarų. Žuvivaisios įmonės turi 219 tvenkinių, kurie skiriam žuvų jaunikiams auginti. Vien didžiausiu žuvivaisios įmonių yra Simno apylinkėse.

— Paukščių rūšių Lietuvoje priskaitoma 290. Nepriklausomybės metais prof. T. Ivanauskas buvo priskaitęs 260. Į šį skaičių įeina Lietuvoje perintieji, perskrendantieji, retkarčiais ar tik atsitiktinai pakliuvę paukščiai.

— Grupė Kubos studentų, kurie studijuoja Maskvoje, aplankė Vilnių. Pedagoginiame institute jiems buvo suruošas priėmimo vakaras. Kubiečiai pakvietė Lietuvos komjaunimo dalyvauti jų krašte ruošiamame tarptautiniame komunistinio jaunimo festivalyje.

— Jurgis Dovydas, mokytojas, pernai metų pabaigoje atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Tai žinomas kraštyrininkas, tautosakos rinkėjas. Kaip "Literatūra ir menas" praneša, tautosaką jis renka jau 54 metus. Lietuvių kalbos ir literatūros institutui jis esąs įteikęs jo surinktų daugiau kaip 40,000 tautosakos vienetų. Specialiai tautosakinei parodai jis pateikė 1280 tautosakos vienetų vien tik iš Mosėdžio apylinkės. J. Dovydas šiuo metu gyvena Vilniuje, gaudamas mažą pensiją. Nežiūrint vyresnio amžiaus, stengiasi ir toliau rinkti lietuvių tautosakos lobius.

— Martyno Mažvydo, pirmosios lietuviškos knygos (1547 m.) autoriaus testamentas, rašytas kartu su žmona Benigna 1560 metais, okup. Lietuvos literatūros tyrinėtojų buvo aptiktas buv. Karaliaučiaus archyve, kuris šiuo metu yra Goettingene, Vakarų Vokietijoje. Marcelinas Ročka jį paskelbė "Literatūros ir kalbos" XIV tome, tačiau testamento fotostatinė kopija nebuvo paskelbta.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ALIAS VALDYBOS SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos, Chicago's skyriaus 1978 m. valdyba susirinko pirmam posėdžiui vasario 19 d., 12 val. Jaunimo centro patalpose. Praėjusių metų valdybos pirm. Mečys Šilkaitis ir sekr. Jonas Martinkus pasidalino savo ilgamete patirtimi pirmūninko ir sekretoriaus pareigose su susirinkusiais ir savo patarimais padėjo naujiems skyriaus vadovams pasidalinį pozicijas: pirm. Albinas Smolinskas, vicepirm. kultūriniam reikalams Vyt. Peseckas, vicepirm. organizaciniams reikalams Aloyzas Eiva, sekr. Bronius Masiokas, išd. Vladas Cinkus, sporto vadovas Jonas Talandis, spaudos atstovas Petras Kiršinas.

Jaunimo organizavimo idėja, užgimusi Igno Juzėno administracijos metu, bus toliau vystoma ir įgyvendinta Aloyzo Eivos. Bronius Masiokas, ALIAS vadybos autorius, pasiėmė atsakomybę kolonijų, vasario 21 d. suėjo 60 metų amžiaus. Kun. S. Matulis jau netoli 30 metų darbuojasi tarp Anglijos lietuvių, leidžia ir redaguoja žurnalą "Saltini", vasaromis vadovauja jaunimo stovykloms, organizuoja lietuvių kalbos kursus jaunimui. Jis yra kilęs iš Užpalių, mokesis Marijampolėje, Vytauto D. universitete Kaune ir Angelicum bei Gregoriano universitetuose Romoje, kur įsigijo teologijos doktoratą ir bažnytinės istorijos licenciją. Kunigu įšventintas 1946 m. Romoje. Anglijos lietuvių šią sukaktį žada atžymėti specialiomis iškilmėmis.

Revizijos komisiją sudaro Kostas Burba, Alfonsas Parauskas ir Juozas Sakalas. Tuo pačiu laiku buvo pranešta, kad moterų pagalbinis vienas išsivirkio naują valdybą: Gintarė Narienė — pirmininkė, Bronė Nainenė — vicepirmininkė; Birutė Vanagienė — išd. Lilija Juzėnienė — sekretorė ir Aldona Krygienė — narė.

Naujoji skyriaus valdyba nutarė susirinkti kovo 10 d. pas pirmininką Albiną Smalinską ir nuodugniai apsvastyti savo veiklos planą. Sporto vadovas Jonas Talandis pasiūlė priimti numatytą sporto ir išvažiavimų kalendorių: Pavasarinis golfo turnyras "Old Oak" laukuose bus gegužės 7 d., vasarinis savaitralis "Gintaro" vasarvietėje "Wyndwicke" golfo laukuose

— birželio 17-18 dienomis, rudenis golfo turnyras — gegužinė Woodridge golfo laukuose ir inž. Kęstutis Biakio sodyboje — spalio 1 d.

Buvo palieistos susirinkimų programos, kalbėtojų reikalas ir jų temos, bei kasygų ir kitų dokumentų perėmimas iš senosios valdybos. Naujai valdybai linkime sėkmingos veiklos! P. K.

L. K. SUSIVIENIJIMO VEIKLOS

Organizacijai šiais metais sueina 91 metai amžiaus. Ji įkurta senųjų ateivių ne pelnui, o kad, kartu dirbdami sudėtų centus vieni kitiems padėti li-goj, nelaimėj ar senatvę. Fraternalinės organizacijos draudimas tarnavo 91 metus ne tik savo nariams, bet ir nepriklausomai Lietuvai suteikta pagalba, kai jos reikėjo. Manoma, kad susivienijimo parama lietuviškai veiklai pagal turimą turtą permaža. Kai praity naujų narių buvo įrašoma daugiau, buvo galima sušelpi daugelį šalpos reikalingų. Taip buvo sušelpi ar paskolinta didelės sumos besikuriantiems lietuvių vėnuolynams ir kai kurios parapijos buvo tiesiog išgelbėtos iš finansinių sunkumų. Kiek vėliau duota paskola su neaukštais procentais ir Dainavos Jaunimo stovyklai 14,000 dol. Tačiau, palyginus su lenkų, juoslavų ir kitų tautų organizacijomis, tai tėra tik ašaros.

Dabar valdžios kontrolė draudimo departamento neleidžia skirti bendrai lietuviškai veiklai. Leidžiama tik iš šalpos fondų. Jei daugės narių, didės ir fondai.

Birželio 25-28 d. šaukiamas L. K. Susivienijimo 67-tasis seimas Pocono vasarviečių rajone, Pa. Šia proga Chicago's apskr. valdyba sprendė vajas klausimą ir nutarė vąj pradėti kovo 15 d. iki seimo, įtraukiant kuovaitralis "Gintaro" vasarvietėje "Wyndwicke" golfo laukuose

CHICAGOS ŽINIOS

NAUJAS DIENRAŠTIS

"Southwest Economist" pradeda eiti kasdien. Išeis po pietų ir aptarnaus Chicago's pietinę ir pietvakarių dalį bei artimesnius priemiesčius.

CHICAGOS SIMFONIJA

Chicago's simfoninis orkestras Hollywoode laimėjo tris premijas už geriausią choralo atlikimą Verdi "Requiem", už geriausią klasikinio kūrinio pagrofiimą — Mahlerio Simfonijos 9 ir už geriausią muzikos įrekdavimą. Ravelio "Bolero" kūrinys buvo įrašytas Londono Records firmos.

AUTOMOBILIŲ LEIDIMAI

Automobilistai, kurių vairavimo leidimai baigiasi ir kurie turi teisę automatiškai gauti leidimo pratęsimą, galės naujus leidimus su savo nuotrauka išsiimti automobilių parodoje Chicagoje, McCormick rūmose. Paroda bus nuo vasario 25 iki kovo 5 d.

PAVOJUS CHICAGAI

JAV kovai su tarša įstaiga pranešė, kad, jeigu iki 1982 m. Chicago neras veiksmingų priemonių prieš automobilių dujų taršą, tai praras milijonus dolerių, kuriuos federalinė vyriausybė duoda tiesti keliams ir išvystyti susisiekimą, o taip pat miestą turės susidurti su klimatinės pramonės augimu.

APIE MOKESČIUS

16-je miesto bibliotekos padalinii Chicagoje kovo 1 d. bus specialios kortelės su aiškini-mais, kaip pildyti mokesčių blankus.

TEISINIAI PATARIMAI

Chicago's advokatų sąjunga nuo gegužės 1 iki 5 d. miesto rotušėj — Daley Center — nuo 11 val. ryto iki 2 val. p. p. nemokamai duos teisinius patarimus.

98 DIENRAŠČIAI

Chicago's miesto bibliotekoje, 425 N. Michigan, Ave., laikraščių skaitykloje galima skaityti 98 dienraščius iš 50 valstijų ir 68 laikraščius iš užsienio. Informacijų skyriuje biblioteka turi 19 enciklopedijų anglų kalba ir 39 laidas 18-je kitų kalbų.

MOKSLEIVIŲ PARODA

Valdiškų mokyklų auklėtinių mokslo darbų ir techninių raštų — braižinių paroda Mokslo ir pramonės muziejuje Chicagoje bus kovo 4-5 ir 11-12 dienomis.

8 MIL. ŠAURAS SENJ

Chicagoje įtaisytas telefonas pašaukti "Kalėdų senelį". Šiemet tuo telefonu buvo 8.4 milijono šaukimų per mėnesį. Vien gruodžio 26 d. buvo 101,000 šaukimų. Dar vasario 20 d. buvo 2,800 šaukimų. Kai šaukimai visai sumažės, telefonas bus išjungtas.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel.: 776-3599
Chicago, Illinois 60629

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.